

Godišnje izvješće

2025

NSA Annual Safety Report

Agencija za sigurnost željezničkog prometa
Croatian Railway Safety Agency
Radnička cesta 39 | HR-10000 | Zagreb | Croatia |

Sadržaj

Popis kratica	4
1. Uvod	5
1.1. Svrha izvješća	5
1.2. Glavni zaključci	5
2. English summary	7
3. Strategija sigurnosti, programi i inicijative	9
3.1. Ustrojstvo i rad Agencije	9
3.2. Strateške i planske aktivnosti	12
3.3. Projekti i komunikacija	12
3.4. Ostale sigurnosne mjere	14
4. Stanje sigurnosti željezničkog prometa u Republici Hrvatskoj	15
4.1. Opći podaci	15
4.2. Razvoj zajedničkih sigurnosnih pokazatelja (CSI)	18
4.3. Nedostaci i nepravilnosti u odvijanju željezničkog prometa i upravljanju željezničkom infrastrukturom	20
a) Kontrola funkcionalnog podsustava odvijanje prometom	20
b) Kontrola prisutnosti alkohola kod izvršnog osoblja	20
c) Kontrola prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava na pruzi	21
d) Kontrola elektroenergetskog podsustava	21
e) Kontrole obavljene mjernim vlakom	21
f) Kontrola građevinskog infrastrukturnog podsustava	21
g) Kontrola strukturnog podsustava vozila	22
4.4. Izvješća sigurnosti upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika	22
5. EU zakonodavstvo i suradnja institucija	24
5.1. Promjene zakonodavnog okvira	24
5.2. Suradnja s Agencijom Europske unije za željeznice i tijelima nadležnim za sigurnost	24
5.3. Suradnja s Agencijom Europske unije za željeznice u sklopu sporazuma o suradnji (Cooperation Agreement)	25
5.4. Unaprjeđenje rada Agencije tijekom 2025. godine sukladno nadzoru (auditu) ERA-e	26
6. Djelatnost agencije	27
6.1. Postupanje i rješavanje upravnih stvari	27
6.2. Nadzor sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture	28

6.3. Nadzor sustava upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika	31
6.4. Nadzor subjekata nadležnih za održavanje (ECM)	33
6.5. Izdavanje ostalih tipova rješenja	34
6.6. Suradnja sa željezničkim prijevoznicima	34
6.7. Izuzeća od sustava izdavanja ovlaštenja subjektima nadležnima za održavanje	34
7. Inspekcijski nadzor	35
7.1. Plan i strategija	35
7.2. Rezultati nadzora	37
8. Primjena zajedničkih sigurnosnih metoda (CSM)	53
8.1. Sustav upravljanja sigurnošću	53
8.2. Procjena rizika	53
<i>a. Nadzor sustava upravljanja sigurnošću, ocjena rizika i prioriteta nadzora</i>	54
<i>b. Željeznička vozila</i>	55
<i>c. Infrastrukturni podsustavi</i>	55
<i>d. Subjekti nadležni za održavanje (ECM)</i>	56
<i>e. Zajednički sigurnosni pokazatelji (CSI)</i>	56
8.3. Postupak nadzora prema rizicima u 2025. godini	57
8.4. Sudjelovanje i implementacija EU projekata	57
9. Kultura sigurnosti	58
9.1. Razvoj sigurnosne kulture	58
9.2. Inicijativa sigurnosne kulture	59
ANNEX: Progress with Interoperability	60

Popis kratica

4RWP	4. željeznički paket (engl. 4 th Railway Package)
APS	Dozvola za puštanje strukturnih podsustava u uporabu (engl. Authorisation to place in service)
AsBo	Tijelo za procjenu (engl. Assessment Body)
BoA	Odbor za žalbe (engl. Board of Appeal)
CSI	Zajednički sigurnosni pokazatelji (engl. Common Safety Indicators)
CSM	Zajedničke sigurnosne metode (engl. Common Safety Methods)
CA	Ugovor o suradnji ERA i NSA u sklopu izdavanja jedinstvenih sigurnosnih potvrda (engl. Cooperation Agreement)
DeBo	Imenovano tijelo (engl. Designated Body)
ECM	Subjekt nadležan za održavanje (engl. Entity in Charge of Maintenance)
EC	Europska Komisija (engl. European Commission)
ECVVR	Europski centralizirani registar vozila (engl. European Centralised Virtual Vehicle Register)
ERADIS	Baza podataka interoperabilnosti i sigurnosti Europske agencije za željeznice za (engl. European Railway Agency Database of Interoperability and Safety)
EVR	Europski registar vozila (engl. European Vehicle Register)
EU	Europska Unija (engl. European Union)
ERA	Agencija Europske unije za željeznice (engl. European Union Agency for Railways)
ERATV	Europski registar tipova vozila (engl. European Register of Authorised Types of Vehicles)
ERTMS	Europski sustav upravljanja i nadzora vlakova (engl. European Railway Traffic Management System)
ESSU	Elektronički signalno sigurnosni uređaj
IM	Upravitelj infrastrukture (engl. Infrastructure Manager)
NoBo	Prijavljeno tijelo (engl. Notified Body)
NRV	Nacionalne referentne vrijednosti (engl. National Reference Values)
NSA	Nacionalno tijelo nadležno za sigurnost (engl. National Safety Authority)
OC	Organizacijska sposobnost (engl. Organisational Capability)
OSS	Jedinstvena pristupna točka (engl. One Stop Shop)
PoE	Tim stručnjaka u sklopu izdavanja jedinstvenih sigurnosnih potvrda (engl. Pool of Experts)
PU-SS	Prometno-upravljački i signalno-sigurnosni
QMS	Sustav upravljanja kvalitetom (engl. Quality Management System)
RID	Pravila vezana za međunarodni prijevoz opasnih tereta željeznicom (engl. Regulations concerning the international carriage of dangerous goods by rail)
RU	Željeznički prijevoznik (engl. Railway Undertaking)
SCA	Potvrda i uvjerenje o sigurnosti (engl. Safety certification/safety authorisation)
SMS	Sustav upravljanja sigurnošću (engl. Safety Management System)
SSC	Jedinstvena sigurnosna potvrda (engl. Single Safety Certificate)
SUP	Nadzor sigurnosti željezničkog prometa (engl. Supervision of safety performance)
TAP	Telematske aplikacije za putnički prijevoz (engl. Telematics applications for passenger service)
TAF	Telematske aplikacije za teretni prijevoz (engl. Telematics applications for freight service)
TSI	Tehnička specifikacija za interoperabilnost (engl. Technical specification for interoperability)
VA	Odobrenje za puštanje vozila (tipa) u uporabu (engl. Vehicle (type) Authorisation)
ŽCP	Željezničko-cestovni prijelaz

1. Uvod

1.1. Svrha izvješća

Agencija za sigurnost željezničkog prometa (u daljnjem tekstu: Agencija) je nacionalno tijelo nadležno u smislu zakonodavstva Europske unije o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava Europske unije - osnovana je kao javna ustanova sa sjedištem u Zagrebu kojoj je u izvještajnom razdoblju, sukladno Zakonu o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava ("Narodne novine", br. 63/2020; u daljnjem tekstu: Zakon) i Zakonu o ustanovama ("Narodne novine", br. 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19 i 151/22), povjerena zadaća reguliranja i nadzora sigurnosti željezničkog sustava Republike Hrvatske.

Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada). Agencija obavlja svoje aktivnosti na temelju javne ovlasti kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku, a obavlja i druge poslove koji su u skladu s propisima donesenim na temelju nacionalnih zakona i izravno primjenjivim propisima Europske unije.

Agencija je, sukladno Zakonu, obvezna Agenciji Europske unije za željeznice svake kalendarske godine podnijeti izvješće o svom radu u prethodnoj godini. Slijedom toga, Agencija podnosi izvješće za 2025. godinu koje sadržajno obuhvaća djelatnost i ustrojstvo Agencije, informacije o sustavu upravljanja sigurnošću, informacije o stanju sigurnosti i sigurnosnim pokazateljima željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj, bitne promjene hrvatskog i EU zakonodavstva koje se odnose na sigurnost željezničkog sustava, pregled aktivnosti Agencije prema području nadležnosti, rad inspektora i aktivnosti nadzora željezničkog sustava, nadzor sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika, nadzor funkcija subjekata nadležnih za održavanje vozila, informacije o suradnji Agencije s tijelima nadležnim za sigurnost drugih zemalja članica Europske unije, informacije o suradnji s ERA-om i poboljšanja sukladno nadzoru ERA-e, informacije o ostvarivanju načela javnosti rada Agencije te informacije o razvoju nacionalne strategije nadzora sigurnosti željezničkog sustava.

1.2. Glavni zaključci

Prema podacima upravitelja infrastrukture – HŽ Infrastrukture d.o.o. i **razvoju nacionalnih sigurnosnih pokazatelja**, u 2025. godini dogodilo se **ukupno 13 ozbiljnih nesreća**, što je u odnosu na petogodišnji prosjek **povećanje za 2 ozbiljne nesreće** (povećanje za 18,18%; slika 3), **broj nesreća je smanjen za 7 nesreća** (smanjenje za 31,03%), a **broj incidenata smanjen za 33 incidenta** (smanjenje za 4,23%) – prema tablici 2.

Prema pregledu najvažnijih **sigurnosnih pokazatelja (prema tablici 5)**, iskazanih prema ERA-a metodologiji, u 2025. godini **broj značajnih nesreća povećan je za 4 nesreće** u odnosu na

2024. godinu (povećanje od 1,9 % u odnosu na petogodišnji prosjek). Broj smrtno stradalih kao posljedica izvanrednih događaja u 2025. je 12 (**povećanje od 20 %** u odnosu na petogodišnji prosjek), dok je za isti period **teže ozlijeđenih za 3 osobe više**.

Od ukupno 12 smrtno stradalih osoba u 2025. godini (u kategoriji značajnih nesreća), na ŽCP-ima su smrtno stradale 4 osobe, od toga 3 osoba smrtno je stradalo na ŽCP-u osiguranom signalno-sigurnosnim uređajima (kategorija aktivni automatski ŽCP s upozorenjem korisnika) te 1 osoba na pješakom prijelazu osiguranom mimoilaznom ogradom, dok je 7 osoba smrtno stradalo kao posljedica neopreznog kretanja uz prugu ili prelaska pruge na nedozvoljenim mjestima, a 1 osoba prema kategoriji ostalo (zaposlenici ili izvođači; *Izješće o sigurnosti za 2025, HŽ-Infrastruktura d.o.o.*)

Najveći broj incidenata u 2025. godini (od ukupno 747) dogodio se (kao i prethodnih godina) kod potkategorije - lom branika na ŽCP-ima (431), te puknuća tračnica (72).).

Prema pokazateljima koji se odnose na pretkazivače nesreća u 2025. godini treba istaknuti broj puknuća tračnica (72) što je smanjenje od 13% u odnosu na 2024. (83) te izbacivanje i druge deformacije kolosijeka (33) što je povećanje od 3 % u odnosu na prošlu 2024. (32). U 2025. su zabilježena 2 prolaza pokraj signala kojim se zabranjuje daljnja vožnja uz prolazak opasne točke.

Treba naglasiti da je u željezničkom sustavu i dalje ustrajati na provedbi niza poboljšanja koja su bitna za sigurnost i interoperabilnost, od kojih navodimo samo ona najznačajnija:

- Unaprjeđenje odgovarajućih okvira za upravljanje rizicima unutar sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika te subjekata nadležnih za održavanje (ECM);
- Povećanje učinkovitosti upravljanja rizicima, a naročito vezano za odlučivanje oko relevantnosti promjena (prema zajedničkoj sigurnosnoj metodi – Provedbenoj uredbi (EU) 402/2013) te uključivanje AsBo tijela u provjeru rizika kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika te subjekata nadležnih za održavanje (ECM);
- Povećanje učinkovitosti unutarnjih kontrola utemeljenih na analizama rizika (povećanje učinkovitosti kontrola prema zajedničkoj sigurnosnoj metodi – uredbi (EU) 1078/2012) kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika te subjekata nadležnih za održavanje (ECM);
- Unapređenja upravljanja prometom sukladno TSI za prometno-upravljački i signalno-sigurnosni podsustav (prema uredbi (EU) 1695/2023)) – uvođenje Europskog sustava upravljanja prometom (ERTMS – engl.: *European Railway Management System*).
- Povećanje broja automatiziranih željezničko-cestovnih prijelaza kao mjesta s najvećim brojem nesreća ili uvođenje denivelacije prijelaza.
- Daljnja poboljšanja vezano za sudjelovanje u provedbi mjera zaštite od požara od posebnog interesa za Republiku Hrvatski i sukladno planovima i programima Hrvatske vatrogasne zajednice;
- Poboljšanja i uvođenje sigurnosnih mjera vezano za provedbu Strategije nadzora željezničkog sustava kojeg provodi Agencija sukladno analizi značajnih rizika u željezničkom sustavu.
- Nadzor željezničkog sustava od strane upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika prema prioritetima rizika.

2. English summary

According to the data of the infrastructure manager - HŽ Infrastruktura d.o.o. and the development of national safety indicators, a total of 13 serious accidents occurred in 2025, which compared to the five-year average is an increase of 2 serious accidents (an increase of 18.18%; image 3), the number of accidents decreased by 7 accidents (a decrease of 31.03%), and the number of incidents decreased by 33 incidents (a decrease of 4.23%) - according to table 2.

According to the overview of the most important safety indicators (according to table 5), expressed according to the ERA methodology, in 2025 the number of significant accidents increased by 4 accidents compared to 2024 (an increase of 1.9% compared to the five-year average). The number of fatalities as a result of extraordinary events in 2025 is 12 (an increase of 20% compared to the five-year average), while for the same period there are 3 more people seriously injured.

Out of a total of 12 people killed in 2025 (in the category of significant accidents), 4 people died on railway crossings, of which 3 people died on railway crossings provided with signaling and safety devices (category active automatic crossings with user warning) and 1 person at a pedestrian crossing secured by a passing fence, while 7 people died as a result of careless movement along the railway line or crossing the railway line unauthorized places.

In 2025, the highest number of incidents (out of a total of 747) occurred—as in previous years—in the subcategories of barrier breakage at level crossings (431) and rail fractures (72).

Regarding indicators serving as accident precursors in 2025, notable figures include the number of rail fractures (72), representing a 13% decrease compared to 2024 (83), and track buckling or other track deformations (33), representing a 3% increase compared to 2024 (32). In 2025, two instances were recorded of trains passing a signal prohibiting further movement and proceeding past the danger point.

It must be emphasized that the railway system continues to prioritize the implementation of a series of improvements essential for safety and interoperability; the most significant of these include:

- Enhancement of risk management frameworks within the safety management systems of infrastructure managers, railway undertakings, and entities in charge of maintenance (ECMs);
- Increased effectiveness of risk management, particularly regarding decisions on the significance of changes (in accordance with the Common Safety Method – Regulation (EU) 402/2013) and the involvement of Assessment Bodies (AsBo) in verifying risks for infrastructure managers, railway undertakings, and entities in charge of maintenance (ECMs);
- Increasing the effectiveness of risk-based internal controls (enhancing control effectiveness in accordance with the Common Safety Method – Regulation (EU)

- 1078/2012) for infrastructure managers, railway undertakings, and entities in charge of maintenance (ECMs);
- Improving traffic management in accordance with the TSI for the control-command and signalling subsystem (pursuant to Regulation (EU) 1695/2023) – implementation of the European Rail Traffic Management System (ERTMS);
 - Increasing the number of automated level crossings at locations with the highest accident rates, or implementing grade-separated crossings;
 - Further improvements regarding participation in fire protection measures of special interest to the Republic of Croatia, in accordance with the plans and programs of the Croatian Firefighting Association;
 - Improving and introducing safety measures related to the implementation of the railway system supervision strategy carried out by the Agency, based on an analysis of significant risks within the railway system;
 - Supervision of the railway system by infrastructure managers and railway undertakings, prioritized according to risk.

3.Strategija sigurnosti, programi i inicijative

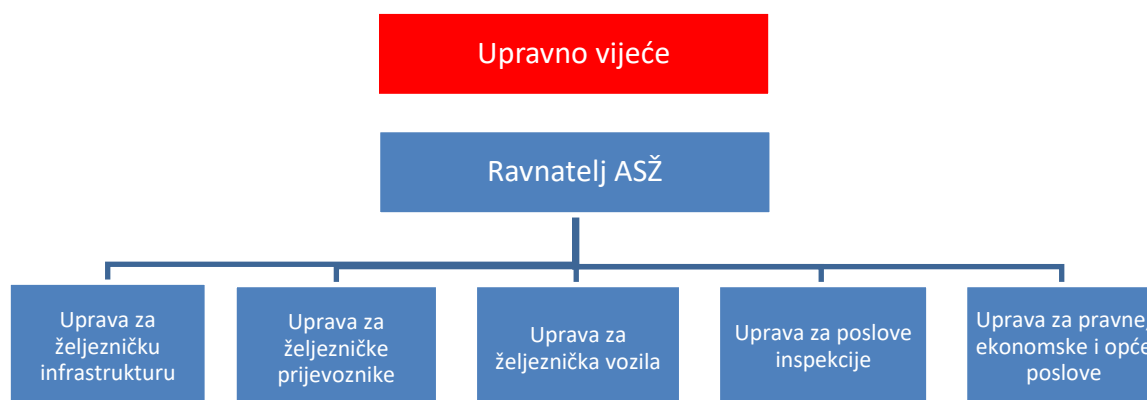
3.1. Ustrojstvo i rad Agencije

Tijela Agencije za sigurnost željezničkog prometa (dalje u tekstu: Agencija) su Upravno vijeće i ravnatelj koji za svoj rad odgovaraju Vladi.

Agencijom upravlja Upravno vijeće koje se sastoji od predsjednika i četiri člana. Četiri člana Upravnog vijeća imenuje Vlada nakon provedenog javnog natječaja na vrijeme od pet godina, s mogućnošću ponovnog imenovanja. Zakonom je propisano da je jedan član Upravnog vijeća predstavnik radnika koji se imenuje sukladno propisima kojima se uređuje područje rada.

Čelnik Agencije je ravnatelj, koji predstavlja i zastupa Agenciju, vodi stručni rad Agencije, organizira rad i poslovanje Agencije te obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom Agencije (organizacijska struktura - slika 1). Ravnatelj obavlja svoju dužnost profesionalno kao zaposlenik Agencije, a imenuje ga Vlada na temelju javnog natječaja na vrijeme od četiri godine, s mogućnošću ponovnog imenovanja.

Uvjeti za imenovanje članova Upravnog vijeća i ravnatelja Agencije propisani su Zakonom.

Slika 1 – Organizacijska struktura Agencije

Statutom Agencije i drugim općim aktima Agencije uređuju se pitanja značajna za djelatnost, ustroj i rad Agencije, kao što su: unutarnje ustrojstvo, predstavljanje i zastupanje, financiranje, poslovno planiranje i godišnje izvještavanje, rad i poslovanje, ovlasti i način odlučivanja, opći akti, tajnost podataka, javnost rada te druga pitanja značajna za rad Agencije.

Unutarnje ustrojstvo Agencije, nazivi i djelokrug unutarnjih ustrojstvenih jedinica, organizacija i način rada ustrojstvenih jedinica, nazivi radnih mjesta, broj izvršitelja, opis poslova i potrebnih stručnih uvjeta za njihovo obavljanje uređeno je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Agencije. Postojeća sistematizacija, odnosno

potreban broj izvršitelja temelji se na poslovima i ovlastima Agencije propisanim Zakonom te drugim poslovima koje je Agencija obvezna obavljati kao javna ustanova.

Stručne poslove u okviru rada i poslovanja Agencije obavljaju zaposlenici Agencije, čiji se pravni položaj, uvjeti za zasnivanje radnog odnosa, plaće i druga pitanja u vezi s radnim odnosom uređuju Statutom Agencije i drugim općim aktima Agencije u skladu s propisima kojima se uređuje područje rada i propisima kojima se uređuju plaće u javnim službama. Na početku i kraju izvještajnog razdoblja ukupan broj zaposlenih u Agenciji (uključujući ravnatelja) promijenio se u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje zbog zapošljavanja novih zaposlenika u Agenciji. Radi lakšeg pregleda strukture administrativnih kapaciteta Agencije u 2025. godini daje se prikaz u tablici 1.

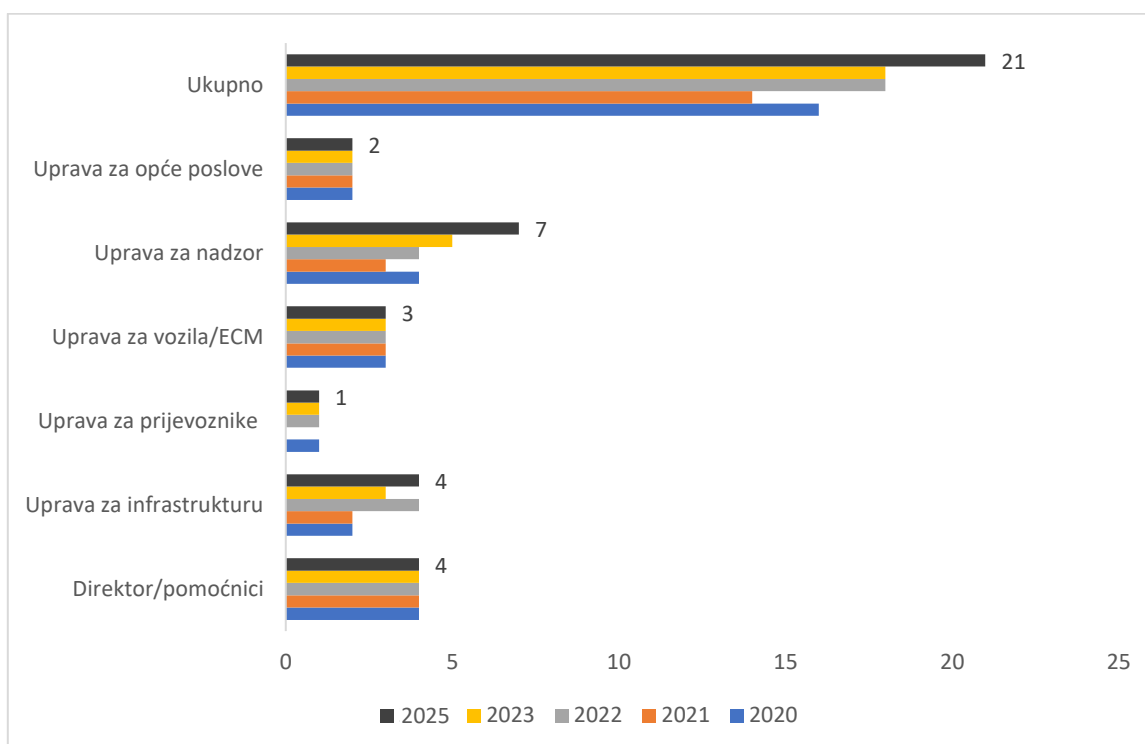
Tablica 1 – Sistematizacija i popunjenost radnih mjesta u Agenciji u 2025. godini

Naziv	Stanje na dan 1.1.2025.			Stanje na dan 31.12.2025.		
	Sistematizirani broj izvršitelja	Popunjeno	Razlika +/-	Sistematizirani broj izvršitelja	Popunjeno	Razlika +/-
Ravnatelj	1	1	0	1	1	0
Pomoćnik ravnatelja	3	3	0	3	3	0
Uprava za željezničku infrastrukturu	4	4	0	4	4	0
Uprava za željezničke prijevoznike	3	1	-2	3	1	-2
Uprava za željeznička vozila	5	3	-2	5	3	-2
Uprava za poslove inspekcije	11	7	-4	11	7	-4
Uprava za pravne, ekonomske i opće poslove	4	2	-2	4	2	-2
UKUPNO	31	21	-10	31	21	-10

Od Agencije se očekuje postizanje pune funkcionalnosti kroz ispunjavanje organizacijskih pretpostavki za zakonito, pravilno, pravodobno i kvalitetno obavljanje poslova temeljem javne ovlasti koji su joj primjenom relevantnih propisa stavljeni u nadležnost. Kako bi se postigla odgovarajuća kadrovska ekipiranost, Agencija prvenstveno mora jačati administrativne kapacitete kroz zapošljavanje stručnjaka, naročito tehničkih struka (elektrotehnička, građevinska, prometna, strojarska i sl.), u protivnom dovodi se u pitanje kvaliteta izvršenja zadaća koje su joj povjerene.

Agenciji je Zakonom povjerena važna zadaća u području sigurnosti željezničkog sustava Republike Hrvatske, zbog čega su za zaposlenike postavljeni visoki stručni standardi, primjerice: završen diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij prometne/strojarske/elektrotehničke/građevinske/pravne/ekonomske struke; najmanje pet godina radnog iskustva u području željeznice, odlično poznavanje zakonodavstva, kako nacionalnog, tako i Europske unije te međunarodnih sporazuma i ugovora iz područja sigurnosti željezničkog sustava kao i visoka razina poznavanja stručnog engleskog jezika.

Broj zaposlenih u Agenciji se tijekom izvještajnog razdoblja nije se mijenjao te iznosi 21 zaposlenika (tablica 1). S obzirom na nadležnost Agencije temeljem članka 8. Zakona, Agencija planira daljnja pojačanja administrativnih kapaciteta, a zbog potrebe obavljanja povjerenih ih joj zadaća na najvišoj razini. Na slici 2. dan je prikaz kretanja broja uposlenika.

Slika 2 – Kretanje broja uposlenih u Agenciji u zadnjih pet godina

3.2. Strateške i planske aktivnosti

Agencija sukladno članku 9. Zakona obavlja poslove nadzora nad uspostavom sustava upravljanja sigurnošću željezničkog prijevoznika i upravitelja infrastrukture. U skladu s ovom nadležnošću Agencija je dužna primijeniti načela utvrđena u odgovarajućim sigurnosnim metodama u smislu odredaba Delegirane uredbe Komisije (EU) 2018/762¹, pri čemu osigurava da aktivnosti nadzora obuhvaćaju provjeru da željeznički prijevoznik i upravitelj infrastrukture primjenjuje:

- sustav upravljanja sigurnošću kako bi se ocijenila njegova djelotvornost,
- pojedinačne dijelove sustava upravljanja sigurnošću, uključujući operativne aktivnosti, pružanje usluga održavanja i opskrbu materijalima te ugovaranje vanjskih usluga i
- odgovarajuće zajedničke sigurnosne metode pri čemu se aktivnosti nadzora, prema potrebi, odnose i na subjekte nadležne za održavanje (ECM).

Agencija je dužna nakon izdavanja jedinstvenih potvrda o sigurnosti i uvjerenja o sigurnosti provoditi nadzor sustava upravljanja sigurnošću sukladno sigurnosnoj metodi koja je propisana u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2018/762². Sukladno toj zajedničkoj metodi Agencija provodi nadzor na temelju globalnih rizika koje analizira u svojoj Strategiji nadzora željezničkog sustava. Ova Strategija je objavljena na Internetskim stranicama Agencije³.

Agencija je tijekom 2025. godine revidirala i unaprijedila Strategiju za period 2025-26 pa tako poboljšala i Program nadzora (zajedno s pojedinačnim planovima nadzora) za 2026. godinu.

Projekti i komunikacija

Ministarstvo, Agencija i Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu (AIN), kao tijela javne vlasti nadležna za željeznički sustav Republike Hrvatske surađuju s ciljem ostvarenja sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava.

Agencija je tijekom 2025. godine pratila, promicala i provodila regulatorni okvir sigurnosti uključujući i nacionalna sigurnosna pravila, sudjelovala u izradi nacрта prijedloga zakonskih i podzakonskih propisa potrebnih za obavljanje sigurnog tijeka željezničkog prometa iz nadležnosti Ministarstva te surađivala s drugim tijelima javne vlasti radi usklađivanja aktivnosti

¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/762 od 8. ožujka 2018. o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda u vezi sa zahtjevima za sustav upravljanja sigurnošću na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredaba Komisije (EU) br. 1158/2010 i (EU) br. 1169/2010 (Tekst značajan za EGP) (SL L 129, 25.5.2018.)

² Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/762 od 8. ožujka 2018. o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda u vezi sa zahtjevima za sustav upravljanja sigurnošću na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredaba Komisije (EU) br. 1158/2010 i (EU) br. 1169/2010 (Tekst značajan za EGP) (SL L 129, 25.5.2018.)

³ <https://www.asz.hr/category/programi-i-planovi/strategija-nadzora-zeljeznickog-sustava/>

u smislu podizanja razine sigurnosti željezničkog sustava. Agencija je surađivala s državnim tijelima u postupcima i aktivnostima sigurnosti željezničkog sustava.

a) Suradnja s nadležnim Ministarstvom

Vezano za suradnju s Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture, potrebno je istaknuti suradnju vezanu za:

- Alternativne načine komuniciranja unutar PU-SS podsustava (vezano za SMS upravitelja infrastrukture),
- Digitalni pristupnik vezano za pristup informacijama sukladno Uredbi (EU) 2018/1724 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. listopada 2018.,
- Jedinstvena kontaktna točka za usluge (i izdavanje SSC),
- Nacionalni provedbeni plan za provedbu Uredbe Komisije (EU) 2023/1695,
- Radnu skupnu i sudjelovanje Agencije u izmjeni/donošenju novog Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava,
- Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o graničnim postupcima za željezničke granične prijelaze Šamac – Slavonski Šamac (Sjever) i Čapljina – Metković (Jug) na europskom prometnom koridoru Zapadni Balkan – Istočno Sredozemlje (bivši Paneuropski Vc koridor),
- Upravni nadzor MMPI u Agenciji vezano za ECM.

b) Suradnja s Agencijom za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu (AIN)

Tijekom 2025. godine Agencija je održavala kontinuiranu suradnju s AIN-om sukladno Zakonu i potpisanim Sporazumom o suradnji. Pri tome treba istaknuti suradnju u sklopu organizacije zajedničke konferencije te suradnju u sklopu istražnih postupaka, kako slijedi:

- Organizacija zajedničke Konferencije o sigurnosti željezničkog prometa u suradnji s AIN i HDŽI (MMPI, 15. listopada 2025.) – s temama vezanim za: zakonodavni okvir, željeznička industrija i provedba interoperabilnosti te učinkovitost sustava upravljanja sigurnošću;
- Analiza opasnosti vezanih za nesreće u sklopu istražnih postupaka AIN u cilju određivanja globalnih rizika u Strategiji nadzora željezničkog sustava;
- Nadzor provedbe sigurnosnih preporuka izdanih od AIN kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika sukladno članku 135. i 136. Zakona;
- Suradnja u istražnim postupcima i davanje mišljenja na nacрте izvještaja istražnog tijela u 2025. godini.

c) Suradnja s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom

Aktivnosti zajedno s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom očitovale su se u sklopu suradnje vezano za izradu i provedbu Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku (u sklopu inspekcijskih nadzora građevinskog

pod sustava (pružnog pojasa) i pod sustava vozila (tehničke ispravnosti) – posebno tijekom ljetnih mjeseci.

Prema izvješću koje Agencija dostavila Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici (Glavnom vatrogasnom zapovjedniku), tijekom 2025. godine željeznički inspektori provodili su inspekcijski nadzor kako je navedeno u poglavlju 4.8 ovog izvješća

Obzirom da su navedene aktivnosti provedene u sklopu redovnih i planiranih aktivnosti, Agencija nije planirala posebne troškove, niti trošila dodatna – posebna sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske u predmetne svrhe.

d) Suradnja s HDŽI

Agencija je u 2025. godini nastavila stručnu suradnju s Hrvatskim društvom željezničkih inženjera (HDŽI) u sklopu sudjelovanja na Akademijama 21 u organizaciji HDŽI, pisanju stručnih članaka za časopis Željeznice 21, te spomenutoj zajedničkoj Konferenciji.

Suradnja sa HDŽI, a posebno kroz rad radionica Akademije 21 dobra je prilika za razmjenu iskustava s predstavnicima željezničkog sektora oko tema vezanih za sigurnost i interoperabilnost, razmatranje prakse primijene EU i nacionalnog zakonodavstva, te promociju i unapređenje regulatornog okvira.

3.3. Ostale sigurnosne mjere

Vezano za ostale sigurnosne mjere, Agencija je u 2025. godini izdala tri obvezujuće mjere prema dionicima željezničkog sustava. Obvezujuće mjere su objavljene na internetskim stranicama Agencije (<https://www.asz.hr/obvezujuce-mjere/>).

4. Stanje sigurnosti željezničkog prometa u Republici Hrvatskoj

4.1. Opći podaci

Prema podacima upravitelja infrastrukture – HŽ Infrastrukture d.o.o. i **razvoju nacionalnih sigurnosnih pokazatelja**, u 2025. godini dogodilo se **ukupno 13 ozbiljnih nesreća**, što je u odnosu na petogodišnji prosjek **povećanje za 2 ozbiljne nesreće** (povećanje za 18,18%; tablica 4), **broj nesreća je smanjen za 7 nesreća** (smanjenje za 31,03%), a **broj incidenata smanjen za 33 incidenta** (smanjenje za 4,23%) – prema tablici 4.

Prema pregledu najvažnijih **sigurnosnih pokazatelja (prema tablici 7)**, iskazanih prema ERA-a metodologiji, u 2025. godini **broj značajnih nesreća povećan je za 4 nesreće** u odnosu na 2024. godinu (povećanje od 1,9 % u odnosu na petogodišnji prosjek). Broj smrtno stradalih kao posljedica izvanrednih događaja u 2025. je 12 (**povećanje od 20%** u odnosu na petogodišnji prosjek), dok je za isti period **teže ozlijeđenih za 3 osobe više**.

Od ukupno 13 smrtno stradalih osoba u 2025. godini (u kategoriji značajnih nesreća), na ŽCP-ima su smrtno stradale 4 osobe, od toga 3 osoba smrtno je stradalo na ŽCP-u osiguranom signalno-sigurnosnim uređajima (kategorija aktivni automatski ŽCP s upozorenjem korisnika) te 1 osoba na pješakom prijelazu osiguranom mimoilaznom ogradom, dok je 7 osoba smrtno stradalo kao posljedica neopreznog kretanja uz prugu ili prelaska pruge na nedozvoljenim mjestima.

Najveći broj incidenata u 2025. godini (od ukupno 747) dogodio se (kao i prethodnih godina) kod potkategorije - lom branika na ŽCP-ima (431), te puknuća tračnica (72.).

Prema pokazateljima koji se odnose na pretkazivače nesreća u 2025. godini treba istaknuti broj puknuća tračnica (72) što je smanjenje od 13% u odnosu na 2024. (83) te izbacivanje i druge deformacije kolosijeka (33) što je povećanje od 3 % u odnosu na prošlu 2024. (32). U 2025. su zabilježena 2 prolaza pokraj signala kojim se zabranjuje daljnja vožnja uz prolazak opasne točke.

Treba naglasiti da je u željezničkom sustavu i dalje ustrajati na provedbi niza poboljšanja koja su bitna za sigurnost i interoperabilnost, od kojih navodimo samo ona najznačajnija:

- Unaprjeđenje odgovarajućih okvira za upravljanje rizicima unutar sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika te subjekata nadležnih za održavanje (ECM);
- Povećanje učinkovitosti upravljanja rizicima, a naročito vezano za odlučivanje oko relevantnosti promjena (prema zajedničkoj sigurnosnoj metodi - uredbi (EU) 402/2013) te uključivanje AsBo tijela u provjeru rizika kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika te subjekata nadležnih za održavanje (ECM);
- Povećanje učinkovitosti unutarnjih kontrola utemeljenih na analizama rizika (povećanje učinkovitosti kontrola prema zajedničkoj sigurnosnoj metodi – uredbi (EU)

1078/2012) kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika te subjekata nadležnih za održavanje (ECM);

- Unapređenja upravljanja prometom sukladno TSI za prometno-upravljački i signalno-sigurnosni podsustav (prema uredbi (EU) 1695/2023)) – uvođenje Europskog sustava upravljanja prometom (ERTMS – engl.: *European Railway Management System*).
- Povećanje broja automatiziranih željezničko-cestovnih prijelaza kao mjesta s najvećim brojem nesreća ili uvođenje denivelacije prijelaza.
- Daljnja poboljšanja vezano za sudjelovanje u provedbi mjera zaštite od požara od posebnog interesa za Republiku Hrvatski i sukladno planovima i programima Hrvatske vatrogasne zajednice;

Poboljšanja i uvođenje sigurnosnih mjera vezano za provedbu Strategije nadzora željezničkog sustava kojeg provodi Agencija sukladno analizi značajnih rizika u željezničkom sustavu.

U ovom dijelu ističemo podatke dobivene od upravitelja infrastrukture koje je naveo u svojem izvješću o sigurnosti za 2025. godinu kao značajnim za Agenciju i koji su značajni za ovo Izvješće. Naročito ističemo podatke vezane za sigurnost željezničko-cestovnih prijelaza (ŽCP-a), kao najrizičnijih točaka željezničkog sustava. Prema tim podacima, u 2025. godini dogodile su se 4 ozbiljne nesreće i 11 nesreća, pri čemu su smrtno stradale 4 osobe i teško su ozlijeđene 2 osobe, dok su se u 2024. dogodile 2 ozbiljne nesreće i 23 nesreće, pri čemu su smrtno stradale 2 osobe i teško ozlijeđeno 6 osoba. Ukupan broj ozbiljnih nesreća i nesreća na ŽCP-ima u 2025. godini u odnosu na 2024. godinu smanjen je za 10 izvanrednih događaja, broj smrtno stradalih osoba veći je za 2 osobe, a broj teško ozlijeđenih osoba povećan je za 2 osobe.

Nacionalne sigurnosne pokazatelje upravitelj infrastrukture (HŽ Infrastruktura d.o.o.) iskazao je u svojem Izvješću o sigurnosti za 2025. godinu kroz kategorije izvanrednih događaja: ozbiljne nesreće, nesreće i incidenti⁴ (tablica 2). U tablici 3 dan je prikaz ukupnog broja ozbiljnih nesreća i njihovih uzroka u periodu od 2019. do 2025. godine.

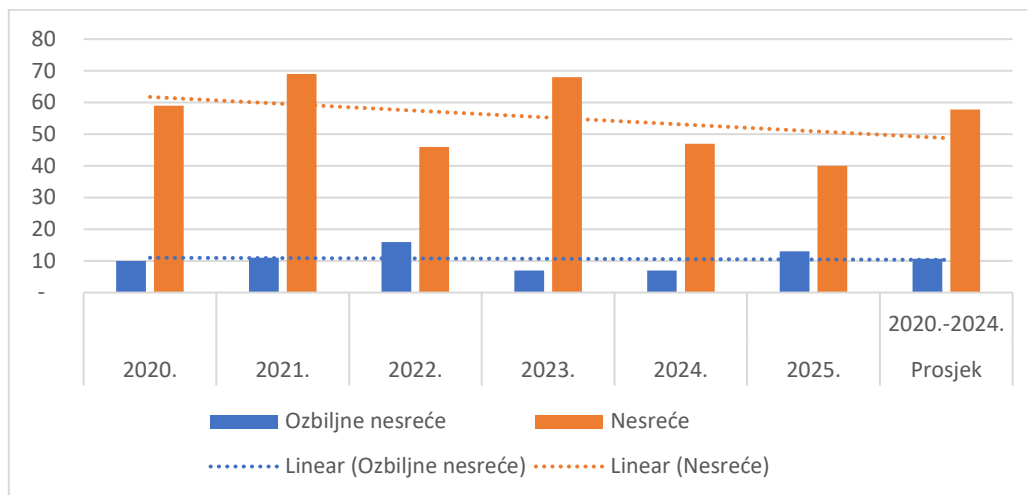
Tablica 2 – Pregled nacionalnih sigurnosnih podataka u periodu od 2020. do 2025. godine

Kategorija	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	Prosjek 2020-2024.	(2025./Prosjek) x100	(2025./2024.) x100
Ozbiljne nesreće	10	11	16	7	7	13	11	118,18	185,71
Nesreće	59	69	46	68	47	40	58	68,97	85,11
Incidenti	665	719	811	856	780	747	767	97,39	95,77
UKUPNO	734	799	873	931	834	800	834	95,90	95,92

Izvor: Izvješće o sigurnosti, HŽ-Infrastruktura, d.o.o.

⁴ Prema Zakonu **incident** je svaki događaj, osim nesreće i ozbiljne nesreće (značajne nesreće), povezan s odvijanjem željezničkog prometa koji utječe na sigurnost željezničkog sustava; **nesreća** je neželjeni ili nenamjerni iznenadni događaj ili iznenadni događaj ili slijed takvih događaja koji ima štetne posljedice, a koji može biti sudar, iskliznuće, nesreća na ŽCP-u i pješačkom prelazu preko pruge, nesreća s ljudskim žrtvama uzrokovana vozilom u pokretu, požar i drugo.

U cilju prevencije nesreća te osvješćivanja javnosti, osobito djece i mladih, HŽ – Infrastruktura d.o.o. već gotovo dvadeset godina provodi edukativnu akciju „Vlak je uvijek brži“. U većem dijelu godine koristili su se mediji kako bi osnovne poruke o sigurnosti na ŽCP-ima i u blizini pruge doprle do ciljane i opće populacije.

Slika 3 – Nacionalni sigurnosni pokazatelji za period 2020. do 2025. – ozbiljne nesreće i nesreće (prema tablici 2)

Tablica 3 – Ukupan broj ozbiljnih nesreća u 2025. i njihovi uzroci

OZBILJNE NESREĆE	Ukupno	Osobni propust radnika HŽ Infrastrukture	Osobni propust radnika prijevoznika	Tehnički nedostatak na infrastrukturnim podsustavima	Tehnički nedostatak na vučnim i vučenim vozilima	Vremenska nepogoda	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje korisnika ŽCP-a	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje neovlaštenih osoba	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje trećih osoba
Sudar vlakova	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iskliznuće vlaka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ozbiljne nesreće na ŽCP-ima	4	0	0	0	0	0	4	0	0
Nesreće osoba koje su prouzročila željeznička vozila u pokretu	8	1	0	0	0	0	0	7	0
Sudar ili iskliznuće pri manevriranju	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sudar ili iskliznuće željezničkih vozila za posebne namjene	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Požari ili eksplozije na željezničkim vozilima	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Druge ozbiljne nesreće	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO:	13	1	0	0	0	0	4	7	1

Izvor: Izvješće o sigurnosti, HŽ - Infrastruktura d.o.o.

4.2. Razvoj zajedničkih sigurnosnih pokazatelja (CSI)

Razvoj zajedničkih sigurnosnih pokazatelja (engl. CSI-*Common safety indicators*) prati se prema metodologiji Agencije Europske unije za željeznice (ERA-e). Ovi pokazatelji iskazani su s naslova značajnih nesreća za 2025. u tablici 4, u kojoj su sadržane kategorije značajnih nesreća te njihov ukupan i relativan broj.

Tablica 4 - Ukupan i relativan broj značajnih nesreća za 2025. (ERA metodologija)

ZNAČAJNE NESREĆE	Ukupan broj	Relativan broj (prema vlak-kilometrima)
Sudar vlaka sa željezničkim vozilom	0	0,00E-00
Sudar vlaka s preprekom unutar slobodnog profila	0	0,00E-00
Iskliznuća vlaka	2	1,02E-04
Nesreće na ŽCP-ima, uključujući nesreće u kojima sudjeluju pješaci na ŽCP-ima	4	2,05E-04
Nesreća osoba koje uključuju željezničko vozilo u pokretu, osim samoubojstva i pokušaja samoubojstva	14	7,17E-04
Požar u željezničkom vozilu	0	0,00E-00
Ostalo	1	5,12E-05
UKUPNO:	17	-

Izvor: Izvješće o sigurnosti, HŽ Infrastruktura d.o.o.

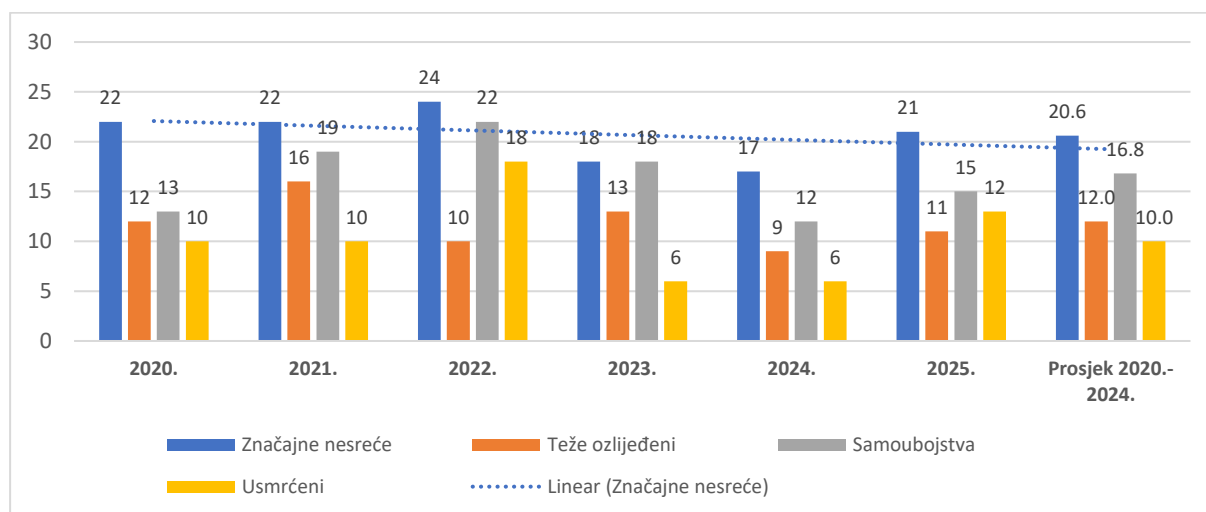
Bilježi se povećanje značajnih nesreća u 2025. godini za 1,9% u odnosu na petogodišnji prosjek (tablica 5 – ERA metodologija).

Zaključno (sukladno zaključcima upravitelja infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o. iz njegovog Izvješća o stanju sigurnosti za 2025. godinu), u 2025. godini u usporedbi s petogodišnjim prosjekom ukupan broj ozbiljnih nesreća (tablica 4) veći je za 18,2%, broj nesreća je smanjen za 31%, dok je broj incidenata smanjen za 2,6%.

Tablica 5 - Pregled najvažnijih sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2019.-2025. godine vezano za značajne nesreće (ERA metodologija)

Godina	Značajne nesreće	Teže ozlijeđeni	Samoubojstva	Usmrćeni
2020.	22	12	13	10
2021.	22	16	19	10
2022.	24	10	22	18
2023.	18	13	18	6
2024.	17	9	12	6
2025.	21	11	15	12
Prosjek 2020.-2024.	20,6	12,0	16,8	10,0
$((2025/prosjek)-1) \times 100$	1,9	-8,3	-10,7	20,0
$((2025/2024)-1) \times 100$	23,5	22,2	25,0	100,0

Izvor: Izvješće o sigurnosti, HŽ Infrastruktura d.o.o.

Slika 4 - Usporedba najvažnijih zajednički sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2020.-2025. godine s petogodišnjim prosjekom (prema tablici 5)

U 2025. godini bilježimo trend neznatnih smanjenja - stagnaciju sigurnosnih pokazatelja u odnosu na petogodišnji prosjek. U 2025. godini smrtno je stradalo 12 osoba, što je povećanje u odnosu na petogodišnji prosjek za 20%. Pored toga u 2025. bilježimo 15 samoubojstava što je za gotovo 2 osobe manje u odnosu na petogodišnji prosjek (-10,7%), dok je teže ozlijeđenih bilo za 1 manje u odnosu na u odnosu na petogodišnji prosjek.

4.3. Nedostaci i nepravilnosti u odvijanju željezničkog prometa i upravljanju željezničkom infrastrukturom

U ovom dijelu navodimo nepravilnosti⁵, koje su primijećene nakon obavljenih unutarnjih kontrola⁶ od strane upravitelja infrastrukture (sukladno Izvješću o sigurnosti HŽ Infrastrukture za 2025. godinu) i koje smatramo da su značajne za sigurnost. Ovakva zapažanja posebno izdvajamo jer ih treba uzeti u obzir kod detaljne analize rizika i radi što boljeg određivanja prioriteta nadzora od strane inspekcije Agencije u narednom periodu, kao i usklađivanje Strategije nadzora.

a) Kontrola funkcionalnog podsustava odvijanje prometom

Najčešće neurednosti i potrebe za poboljšanja:

- u pojedinim kolodvorima potrebno je poboljšati neposredne kontrole radnog procesa;
- ispostavljeno je 676 nepravilnosti od strane nadređenih organizacijskih jedinica i od strane Ureda upravljanja sigurnošću, a najveći dio nepravilnosti odnosio se na obavljanje prometne službe;
- radnici kod kojih su utvrđene nepravilnosti stegovno su opomenuti kroz Priručni bilježnik nadzornog radnika, izvanrednom provjerom znanja te se prilikom poučavanja naglašavaju navedene nepravilnosti i poštivanje propisa;
- od ukupno 5346 evidentiranih nepravilnosti, radnicima je izrečena 5121 opomena kroz Priručni bilježnik nadzornog radnika, ispostavljena su 42 pisana upozorenja te je za 8 radnika zatražena izvanredna provjera znanja.

b) Kontrola prisutnosti alkohola kod izvršnog osoblja

Ured upravljanja sigurnošću i nadređene organizacijske jedinice u 2025. obavili su provjeru prisutnosti alkohola u organizmu izvršnih radnika i radnika koji neposredno ne sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa HŽ Infrastrukture d.o.o. Provjerom je obuhvaćen ukupno 5946 radnika te je kod 9 radnika bio pozitivan rezultat prisutnosti alkohola u organizmu. Protiv istih pokrenuti su odgovarajući stegovni postupci.

⁵ Izvješće o sigurnosti za 2025. – HŽ Infrastruktura (točka C. Rezultati unutarnje provjere sigurnosti)

⁶ Upravitelj infrastrukture obavezan je provoditi unutarnje kontrole sukladno UREDBI KOMISIJE (EU) br. 1078/2012 od 16. studenoga 2012. o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za kontrolu koju će primjenjivati željeznički prijevoznici i upravitelji infrastrukture nakon izdanog rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom i rješenja o sigurnosti za obavljanje usluga željezničkog prijevoza te subjekti nadležni za održavanje (Tekst značajan za EGP) (OJ L 320, 17/11/2012, p. 8–13)

c) Kontrola prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava na pruzi

Najčešće neurednosti nakon obavljenih kontrola utvrđeno je:

- kontrolom je utvrđeno da na većini dionica nedostaju rezervni dijelovi za redovito održavanje i otklanjanje smetnji i kvarova. Pored toga, nedostaju mjerni instrumenti za redovito održavanje ili su neispravni i dotrajali;
- zamijećen je nedostatak rezervnih dijelova za redovito održavanje i otklanjanje smetnji i kvarova;
- zamijećen je povećan broj smetnji i kvarova na signalno-sigurnosnim uređajima.

d) Kontrola elektroenergetskog podsustava

Najčešće neurednosti nakon obavljenih internih kontrola odnose se na sljedeće:

- kontrolama je zamijećeno da su pojedini stupovi i lica signalnih ploča korodirali, a neki izbljediti;
- na pojedinim objektima nisu ugrađene oznake opasnosti od strujnog udara,
- određene pogonske evidencije nisu vođene u propisanim vremenskim razmacima.

e) Kontrole obavljene mjernim vlakom

Provjera geometrijskog uporabnog stanja kolosijeka, koje je obavljeno s tračničkim mjernim vozilima:

- na pojedinim prugama, iz mjernih dijagrama utvrđeno je da pojedini parametri prekoračuju granične vrijednosti parametara gornjeg ustroja pruge (pragovi, tračnice, kolosiječni pribor...), kao i nedostaci kod zastorne prizme (zablaćenost, nedostatak tucanika,...);
- za sve utvrđene nedostatke organizacijskim jedinicama odgovornim za otklanjanje istih skrenuta je pozornost;
- najčešći nedostaci na kontaktnoj mreži uglavnom se odnose na regulaciju poligonacije te u manjoj mjeri na odstupanje visine od projektnih vrijednosti (kontaktni vodič i sekcijski izolator).

f) Kontrola građevinskog infrastrukturnog podsustava

Najčešće neurednosti nakon obavljenih kontrola odnose se na:

- kontrole od strane nadređenih organizacijskih jedinica potrebno je poboljšati (problem učinkovitosti dosadašnjih kontrola);
- na pojedinim dionicama primijećene su neurednosti kao: nedostatak tucanika na zastornoj prizmi, nedostaci kilometarskih i hektometarskih oznaka, trula skretnička građa;
- vegetacija u pružnom pojasu koja zadire u profil pruge.

g) Kontrola strukturnog podsustava vozila

Najčešći nedostaci koji su utvrđeni unutarnjim kontrolama upravitelja infrastrukture:

- pojedini godišnji kontrolni pregled P12 (pružnih prikolica) nisu obavljene u predviđenim rokovima;
- za dnevni pregled vozila korišteni su obrasci koji nisu propisani;
- tehnička dokumentacija izvanrednih popravaka nije potpuna na pojedinim dionicama.

4.4. Izvješća sigurnosti upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika

Temeljem Zakona, upravitelji infrastrukture i željeznički prijevoznici su obvezni Agenciji dostaviti svake godine najkasnije do 30. svibnja izvješće o sigurnosti za prethodnu kalendarsku godinu. Nadalje, temeljem Zakona, izvješće o sigurnosti mora sadržavati:

- podatke o ispunjavanju sigurnosnih ciljeva i rezultate planova sigurnosti;
- razvoj nacionalnih sigurnosnih pokazatelja i zajedničkih sigurnosnih pokazatelja utvrđenih u Prilogu 4. Zakona;
- rezultate unutarnjeg nadzora sigurnosti;
- podatke o nedostacima i nepravilnostima u odvijanju željezničkog prometa i upravljanju željezničkom infrastrukturom koji mogu biti od značaja za Agenciju, uključujući sažetak informacija koje su pružile stranke u skladu s člankom 21. stavkom 7. točkom b) Zakona i
- izvješće o primjeni zajedničkih sigurnosnih metoda.

Sukladno Zakonu, njegovim definicijama te metodologiji⁷ Agencije Europske unije za željeznice (ERA), Agencija je kroz razradu ovog izvješća o sigurnosti posebno istaknula ozbiljne nesreće (engl. *serious accident*) i značajne nesreće (engl. *significant accidents*), kao i ostale podatke (posebno neke pretkazivače nesreća) za koje Agencija smatra da ih je potrebno istaknuti vezano za razvoj nacionalnih sigurnosnih pokazatelja.

Izvješća o sigurnosti za 2025. godinu podnijeli su upravitelji infrastrukture: HŽ Infrastruktura d.o.o., Lučka uprava Slavonski Brod, Lučka uprava Ploče, Adriatic Tank Terminals d.o.o., Jadranska Vrata d.d., Luka Zadar d.d., Luka Rijeka d.d., Luka Split d.d., Rijeka Gateway d.o.o., Lučka uprava Vukovar, Lučka uprava Osijek, te željeznički prijevoznici:

- HŽ-Cargo d.o.o.,
- HŽ-Putnički prijevoz d.o.o.,

⁷ Prema ERA terminologiji - *ozbiljna nesreća* (engl. *serious accident*) predstavlja sudar vlakova ili iskliznuće vlakova, koje ima za posljedicu smrt najmanje jedne osobe ili teške ozljede pet ili više osoba ili veliku štetu od najmanje 2 mil. eura tj. slična nesreća s istim posljedicama; *značajna nesreća* (engl. *significant accident*) znači nesreću u kojoj je uključeno **najmanje jedno vozilo u pokretu**, što ima za posljedicu najmanje jednu smrtno stradalu osobu ili teško ozlijeđenu osobu ili značajnu štetu na vozilima, tračnicama, ostaloj opremi uz tračnice ili okolišu ili veliki poremećaj u prometu. Pri tome su isključene nesreće u radionicama, skladištima i depoima.

- Transagent Rail d.o.o.,
- ENNA Transport d.o.o.,
- Rail Cargo Carrier – Croatia d.o.o.,
- SŽ-Tovorni promet d.o.o., Podružnica Rijeka,
- Rail&Sea d.o.o.,
- Log-Rail d.o.o.
- Kombinirani prijevoz d.o.o.,
- CER Cargo d.o.o.,
- North Adriatic Rail d.o.o.,
- Pružne građevine d.o.o.,
- IN Rail S.p.a.,
- Metrans Adria Rail, d.o.o.,
- Cenoza Rail, d.o.o.,
- Grampet Rail d.o.o.,
- ENNA Logic, d.o.o.
- DPB Rail Infra Service Croatia d.o.o.

5. EU zakonodavstvo i suradnja institucija

5.1. Promjene zakonodavnog okvira

Agencija je u proteklom periodu nastavila s primjenom relevantnog zakonodavnog okvira (započeto tijekom 2020. nakon uvođenja 4. željezničkog paketa kroz novi Zakon koji je stupio na snagu 16. lipnja 2020.) te sukladno obavezujućim uredbama EU. S obzirom na izmjene koje su se dogodile u tom pogledu, ocijenjeno je da je učinkovitost primjene 4. željezničkog paketa zadovoljavajuća.

U 2025. godini bilo je određenih promjena u relevantnom nacionalnom i europskom zakonodavstvu (vezanom za sigurnost i interoperabilnost željezničkog sustava), te u nastavku slijedi popis izmijenjenih propisa:

- PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2025/675 od 4. travnja 2025. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1302/2014 o tehničkoj specifikaciji za interoperabilnost podsustava „željezničkih vozila – lokomotiva i putničkih željezničkih vozila” željezničkog sustava u Europskoj uniji i Provedbene odluke 2011/665/EU o registru odobrenih tipova željezničkih vozila,
- PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2025/2064 od 14. listopada 2025. o izmjeni Uredbe (EU) br. 321/2013 o tehničkoj specifikaciji za interoperabilnost u vezi s podsustavom „željeznička vozila – teretni vagoni” željezničkog sustava u Europskoj uniji („TSI za teretne vagone”).

5.2. Suradnja s Agencijom Europske unije za željeznice i tijelima nadležnim za sigurnost

Agencija kao nacionalno tijelo nadležno za sigurnost u smislu europskog željezničkog zakonodavstva surađuje s ERA-om te tijelima nadležnim za sigurnost drugih država članica (u daljnjem tekstu: NSA (*national safety authority*)). ERA koordinira aktivnu razmjenu mišljenja i iskustava tijela nadležnih za sigurnost zemalja članica Europske unije. Glavna obilježja ove suradnje očitovala se u sljedećem:

- 68. sastanak ERA-e s nacionalnim tijelima nadležnim za sigurnost (engl. 68th NSA Network meeting; 18.-21.3.2025., Francuska, Valenciennes);
- 69. sastanak ERA-e s nacionalnim tijelima nadležnim za sigurnost (engl. 69th NSA Network meeting; 4.-5.6.2025., Italija, Rim);
- ERA Open days for NSAs, 3.-7.3. siječnja 2025.;
- ILGGRI Meeting, 7.-11.10., Mađarska, Budimpešta
- ERA Pool of experts – training VA; obrazovanje za stručnjake nacionalnih tijela koji vode autorizaciju vozila kroz OSS, Francuska, Valenciennes, 19.5.2025.;

- ERA VA *meeting* – sastanak stručnjaka koji vode autorizaciju vozila kroz OSS; Francuska, Valenciennes, 2.-4.7.2025.;
- ERA/NSA-HU/NSA-SLO/NSA-HR, regionalni sastanak nacionalnih tijela nadležnih za sigurnost Mađarske, Slovenije i Hrvatske u suradnji sa ERA-om, Mađarska, Budimpešta, 20.-22.10.2025.;
- Twinning projekt – tehnička i regulatorna pomoć nacionalnom tijelu nadležnom za sigurnost u Makedoniji, Skopje, 19.-26.10.2025.

Pored gore navedenih sastanaka, Agencija je imala i drugu značajnu suradnju s ERA-om i NSA-ima, a vezano za aktivnosti koje su provedene u 2025. godini:

- Aktivnosti oko provedbe sporazuma o suradnji s ERA-om prema članku 76. stavku 1. Uredbe (EU) 2016/796 (detaljnije u poglavlju 13.1 ovog Izvješća);
- Analiza godišnjih izvješća koja nacionalna tijela nadležna za sigurnost zemalja članica dostavljaju ERA-i;
- Dostava podataka ERA-i o kontaktnim točkama Agencije vezanih za suradnju s ERA-om u pogledu obrade predmeta SSC/OSS, VA/OSS i CA (Sporazuma o suradnji – engl. *Cooperation agreement*);
- Suradnja s tijelima nadležnim za sigurnost vezano za *Prekogranične sporazume* - NSA-SLO i NSA-HU;
- Suradnja s ERA-om vezano za primjenu regulative ECM (EU) 2019/779⁸ vezano za ovlaštenje subjekta nadležnih za održavanje vozila,;
- Suradnja s Agencijom europske unije za željeznice vezano za unapređenja jedinstvene kontaktne točke (OSS) za izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti i autorizaciju vozila (VA);
- Sudjelovanje na sastancima radne grupe za AsBo (on-line).

5.3. Suradnja s Agencijom Europske unije za željeznice u sklopu sporazuma o suradnji (Cooperation Agreement)

Agencija je sklopila Sporazum o suradnji s ERA-om (u nastavku: Sporazum) kojim su ugovorne strane (ERA i Agencija) utvrdile uvjete pod kojima će surađivati u vezi s provedbom zadaća ERA-e kako je navedeno u članku 76. stavku 1. Uredbe (EU) 2016/796 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za željeznice i stavljanju van snage Uredbe (EZ) br. 881/2004 (SL L 138, 26.5.2016., str. 1–43; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2016/796)) u vezi sa jedinstvenim potvrdama o sigurnosti, odobrenjima za vozila u skladu s primjenjivim zakonodavstvom EU-a, uključujući preliminarne postupke.

U sklopu ovog Sporazuma Agencija je zajedno ERA-om u 2025. godini uspješno rješavala predmete za izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti (SSC) za željezničke prijevoznike i autorizaciju vozila (VA), te nadzor ERTMS-a kroz Jedinstvenu kontaktnu točku (*One-stop shop* – OSS), a sve sukladno članku 4. Sporazuma.

⁸ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/779 od 16. svibnja 2019. o utvrđivanju detaljnih odredbi o sustavu izdavanja ovlaštenja subjektima nadležnima za održavanje vozila na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 445/2011 (Tekst značajan za EGP.) (SL L 139I, 27.5.2019., str. 360–389; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2019/779)

5.4. Unaprjeđenje rada Agencije tijekom 2025. godine sukladno nadzoru (audit) ERA-e

Sukladno članku 33. Uredbe (EU) 2016/796 Agencija Europske unije za željeznice (ERA-a) ima pravo provesti nadzor (audit):

- sposobnosti nacionalnih tijela nadležnih za sigurnost da obavljaju zadaće povezane sa sigurnošću i interoperabilnošću željeznica i
- djelotvornosti nadgledanja sustava upravljanja sigurnošću sudionika iz članka 17. Direktive (EU) 2016/798⁹ koje provode nacionalna tijela nadležna za sigurnost.

Treći audit Agencije od strane ERA-e je proveden u više etapa, a trajao je u periodu od 7. ožujka 2025. godine kada je proveden uvodni sastanak pa sve do 27. lipnja 2025. kada je obavljen završni sastanak i kada je ERA prezentirala nalaze s audita. Temeljem prezentiranih nalaza od strane ERA-e (*NSA Monitoring 3rd audit cycle – NSA Croatia; Compliance audit report*) ERA je našoj Agenciji dana 16.12.2025. dostavila službeno izvješće s audita (draft). Audit u Agenciji je trajao od 23.6. do 27.6.2026. Agencija je u periodu od uvodnog sastanka do početka četvrtog mjeseca prikupljala prema nalogu ERA-e svu potrebnu dokumentaciju potrebnu za izvođenje audita.

U svojim nalazima ERA je obradila sljedeća područja:

- Organizacija Agencije: kompetencije, upravljanje kadrovima/resursima, upravljanje dokumentacijom, neovisnost, koordinacija i suradnja (engl: *General NSA organisation: competence and resource management, document management, independence, coordination and cooperation*);
- Sigurnosno potvrđivanje (engl.: *Safety certification (SC)*) – jedinstvene potvrde o sigurnosti (SSC) i rad u OSS okruženju;
- Sigurnosna autorizacija (engl: *Safety authorisation (SA)*) – sigurnosna uvjerenja;
- Izdavanje odobrenja za stavljanje stabilnih podsustava u uporabu (engl: *Authorisation for placing in service of fixed installations process*);
- Izdavanje odobrenja za stavljanje vozila na tržište (engl: *Vehicle authorisation for placing on the market*);
- Nadzor i inspekcija (engl.: *Supervision*);
- Promocija regulatornog okvira (engl: *Promotion of the safety regulatory framework*);
- Rad Agencije kao AsBo tijelo (engl: *NSA acting as AsBo*);
- Zadaće Agencije vezane uz zadaće u Direktivi za strojovođe (engl: *NSA tasks on Train Driver Directive*);
- Zadaće Agencije vezane za Subjekt nadležan za održavanje (engl: *NSA tasks relating to Entity in Charge of Maintenance (ECM)*).

Temeljem nalaza ERA-e i dostavljenog izvješća (od 16.12.2025.), Agencija je krenula u izradu svojeg Akcijskog plana.

⁹ Direktiva (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o sigurnosti željeznica (Tekst značajan za EGP), OJ L 138, 26.5.2016, p. 102–149

6. Djelatnost agencije

6.1. Postupanje i rješavanje upravnih stvari

Agencija je u 2025. godini postupala i rješavala u upravnim stvarima temeljem javnih ovlasti te je riješila ukupno: 1508 predmeta iz nadležnosti Agencije, a koja je propisana člankom 8. Zakona (uključujući nadzor-audite SMS-a i inspekcijske nadzore).

Tablica 6 – Broj i struktura riješenih predmeta u 2025. godini

Br.	Opis predmeta	Uprava	Realizirano unutar zakonskog roka
1.	Uvjerenje o sigurnosti za upravitelja infrastrukture - SA	Uprava za željezničku infrastrukturu	3
2.	Odobrenje za PU-SS podsustav – PU-SS	Uprava za željezničku infrastrukturu	99
3.	Odobrenja za elektro-energetski podsustav-EE	Uprava za željezničku infrastrukturu	1
4.	Odobrenja za građevinski podsustav - INF	Uprava za željezničku infrastrukturu	6
5.	Jedinstvene potvrde o sigurnosti - SSC	Uprava za željezničke prijevoznike	32
6.	Odobrenja za vozila - VA	Uprava za željeznička vozila	15
7.	Upis u registar vozila - REG	Uprava za željeznička vozila	45
8.	Upis VKM vozila - VKM	Uprava za željeznička vozila	2
9.	Ovlaštenja za subjekte nadležna za održavanje vozila - ECM	Uprava za željeznička vozila-ECM	5
10.	Dozvole za strojovođe - STR	Uprava za željeznička vozila	522
11.	Ovlaštenja za ispitivače strojovođa - ISTR	Uprava za željeznička vozila	23
12.	Ovlaštenja za centre za obuku strojovođa - CSTR	Uprava za željeznička vozila	4
13.	Odobrenja za pružne dionice – vozila – PPD-V	Uprava za željeznička vozila	7
14.	Nadzor (inspekcija)	Uprava za poslove inspekcije	712
15.	Nadzor (auditi)	Uprava za poslove inspekcije – ostale uprave	32
UKUPNO:			914

Postupanje je provodila donošenjem upravnih akata iz područja svoje nadležnosti utvrđene Zakonom o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava („Narodne novine“, br. 63/-2020.) primjenjujući pri tom odredbe propisa kojima se uređuje upravni postupak (tablica 6).

Pored rješavanja u upravnim stvarima temeljem javnih ovlasti, zaposlenici Agencije u 2025. godini pružali su stručnu pomoć podnositeljima zahtjeva (kroz preliminarne postupke iz svoje nadležnosti propisane Zakonom), izrađivali nacрте prijedloga općih i pojedinačnih akata, vodili brigu o objavi općih akata, obavljali poslove administratora informatičkog sustava (i uređivanja Internet stranica www.asz.hr), pripremali stručne podloge i nacрте prijedloga propisanih izvješća i analiza, očitovanja s primjedbama, prijedlozima i mišljenjima na nacрте prijedloga propisa iz nadležnosti drugih tijela državne uprave koji se odnose na rad Agencije, održavali sustav upravljanja kvalitetom (prema HRN EN ISO 9001), analizirali vanjske i unutarnje rizike te sudjelovali u radu radnih tijela osnovanih od strane ravnatelja.

Nadalje, sudjelovali su u aktivnostima koje se odnose na suradnju Agencije s tijelima nadležnim za željeznički sustav Republike Hrvatske u dijelu sigurnosti i interoperabilnosti, koje se odnose na suradnju Agencije s ERA- om i tijelima nadležnim za sigurnost unutar i izvan Europske unije.

6.2. Nadzor sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture

Uredbom Komisije (EU) 2018/761¹⁰ određeno je u svrhu obnavljanja ili ažuriranja uvjerenja o sigurnosti da nacionalno tijelo nadležno za sigurnost provodi nadzor sustava upravljanja sigurnošću (SMS) kod upravitelja infrastrukture kako bi utvrdilo nastavljaju li se ispunjavati svi zahtjevi, kako je propisano člankom 9. stavkom 3. točkom (b) i člankom 10. stavkom 5. Zakona.

U smislu spomenute Uredbe (EU) 2018/761 i odredbi članka 34. Zakona gdje je Upravitelj infrastrukture – HŽ-Infrastruktura, d.o.o., imatelj uvjerenja o sigurnosti, dužan obavijestiti Agenciju o svim izmjenama sustava upravljanja sigurnošću.

Agencija je u 2025. godini provodila kontinuirani nadzor sustava upravljanja sigurnošću Upravitelja infrastrukture putem ocjene internih pravilnika i drugih internih akata SMS-a te davanje stručnog mišljenja u smislu usklađivanja internih akata sa Zakonom i izravno primjenjivim propisima Europske unije. Ovakav način nadzora pokazao se vrlo učinkovit, a sve u cilju poboljšanja sustava upravljanja sigurnošću i povećanja sigurnosti u željezničkom sustavu.

Usklađivanje SMS-a Upravitelja infrastrukture sa Zakonom i izravno primjenjivim propisima Europske unije obavljeno je za akte kako slijedi:

¹⁰ Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/761 od 16. veljače 2018. o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda za nadzor koji provode nacionalna tijela nadležna za sigurnost nakon izdavanja jedinstvene potvrde o sigurnosti ili uvjerenja o sigurnosti u skladu s Direktivom (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 1077/2012, SL L 129, 25.5.2018., str. 16-25

- Pravilnik o tehničkim specifikacijama i uvjetima za pružni gornji ustroj željezničkih pruga kao dijela građevinskog infrastrukturnog sustava (Pravilnik HŽI-314 - prve izmjene i dopune);
- Prometni pravilnik, HŽI-2, 7. izmjene i dopune,
- Uputa o prometnim evidencijama, Uputa HŽI-28,
- Uputa o ugrađivanju i održavanju tračnica i skretnica u dugim tračničkim trakovima, Uputa HŽI-330,
- Uputa o vođenju evidencija za građevinski infrastrukturni podsustav, Uputa HŽI-307,
- Prometni pravilnik HŽI-2, 8. izmjene i dopune,
- Uputa o upravljanju rizicima u slučaju tehničkih, operativnih ili organizacijskih promjena u sustavu, HŽI-684, 3. izmjene i dopune,
- Pravilnik o stručnom osposobljavanju izvršnih radnika, HŽI-644, 1. izmjene i dopune,
- Pravilnik o tehničkim specifikacijama i uvjetima za pružni gornji ustroj željezničkih pruga kao dijela građevinskog infrastrukturnog podsustava, HŽI-314, 2. izmjene i dopune,
- Uputa o vođenju evidencija za građevinski infrastrukturni podsustav, HŽI-307,
- Uputa za preuzimanje drvenih pragova i kontrolu njihovog impregniranja, HŽI-335.

U 2025. godini Agencija je izdala nova uvjerenja o sigurnosti upraviteljima željezničke infrastrukture: Lučka uprava Vukovar, Rijeka Gateway d.o.o., 3. Maj Rijeka 1905 d.o.o. i Lučka uprava Osijek.

U sklopu nadzora sustava upravljanja sigurnošću korišteni su sljedeći pravni akti relevantni za nadzor sustava upravljanja sigurnošću:

- Zakon;
- Uredba Komisije (EU) 2018/762¹¹,
- Uredba Komisije (EU) 2018/761,
- Uredba Komisije (EU) br. 402/2013.

Sukladno odredbi članka. 4. Uredbe (EU) 2018/761 nacionalno tijelo nadležno za sigurnost ovlašteno je donositi tehnike nadzornih aktivnosti. U tom smislu Agencija je koristila nadzora sustava upravljanja sigurnošću upravitelja infrastrukture sukladno tehnikama audita kako je propisano u normi ISO HRN 19011.

¹¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/762 od 8. ožujka 2018. o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda u vezi sa zahtjevima za sustav upravljanja sigurnošću na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbama Komisije (EU) br. 1158/2010 i (EU) br. 1169/2010; SL L 129, 25.5.2018., str. 26–48

Agencija je provjeravala sve elemente koji su izmijenjeni u sustavu upravljanja sigurnošću u svim aktima koja su došla na očitovanje i davanje stručnog mišljenja. Nakon provedene analize dostavljenih akata, agencija je dala stručno mišljenje nakon čega je upravitelj infrastrukture dostavio izmijenjeni akt prema zahtjevima i stručnom mišljenju Agencije. Upravitelj infrastrukture nakon usvojenog stručnog mišljenja Agencije donosi akt na nivou uprave društva i objavljuje ga u svom službenom vjesniku.

Pored upravitelja infrastrukture, trgovačkog društva HŽ Infrastruktura, d.o.o, Agencija je u 2025. godini provela nadzor sustava upravljanja sigurnošću kod ostalih upravitelja infrastrukture kako je to navedeno u točki 4.10. ovog Izvješća. Nadzor koji je, sukladno Zakonu, proveden kod spomenutih upravitelja infrastrukture u morskim lukama i lukama unutarnje plovidbe daje rezultate te se nakon nadzora unapređuje sustav upravljanja sigurnošću.

Nakon nadzora sustava upravljanja sigurnošću obavljani su završni sastanci s predstavnicima uprava navedenih društava tijekom kojih su osobe ovlaštene za nadzor od strane Agencije obrazložile prijedloge za poboljšanja, koje su upravitelji infrastrukture prihvatili te poduzeli mjere kroz svoje akcijske planove za poboljšanje sustava upravljanja sigurnošću.

U pogledu mogućih poboljšanja i daljnjeg razvoja sustava upravljanja sigurnošću osobe ovlaštene za nadzor od strane Agencije su ukazale na pravilan pristup i primjenu zajedničke sigurnosne metode za vrednovanje i procjenu rizika kako to propisuje Provedbena uredba Komisije (EU) br. 402/2013 i Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/1136¹².

U provedbi nadzora sustava upravljanja sigurnošću Agencija koristi priliku gdje je potrebno te ukazuje predmetnim društvima na promjene u nacionalnom zakonodavstvu vezane za primjenu 4. željezničkog paketa te posljedične promjene u radu odnosnih nacionalnih i EU institucija.

Agencija potiče upravitelje infrastrukture na samostalno i kontinuirano poboljšavanje vlastitog sustava upravljanja sigurnošću te uz prijedloge za poboljšanja od strane Agencije, upravitelji infrastrukture u svoje akcijske planove unose i vlastite inicijative za poboljšanje sustava upravljanja sigurnošću.

¹² Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/1136 od 13. srpnja 2015. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 402/2013 o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za vrednovanje i procjenu rizika (Tekst značajan za EGP) (SL L 185, 14.7.2015., str. 6–10; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2015/1136).

6.3. Nadzor sustava upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika

Uredbom Komisije (EU) br. 2018/762¹³ od 8. ožujka 2018. utvrđuju se zajedničke sigurnosne metode u vezi sa zahtjevima za sustave upravljanja sigurnošću koji se odnose na željezničke prijevoznike u smislu ocjene sukladnosti sa zahtjevima za dobivanje jedinstvenog rješenja o sigurnosti za obavljanje usluga željezničkog prijevoza.

Delegiranom uredbom komisije (EU) 2018/761 od 16. veljače 2018. utvrđuju se zajedničke sigurnosne metode za nadzor koji provode nacionalna tijela nadležna za sigurnost nakon izdavanja jedinstvene potvrde o sigurnosti ili uvjerenja o sigurnosti u skladu s Direktivom (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća.

Tablica 7 – Izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti za željezničke prijevoznike u 2025. godini

Red. broj.	Prijevoznik	Vrsta ocjene	Status
1.	CER Cargo d.o.o	Obnova SSC	Završeno
2.	Pružne građevine d.o.o.	Obnova SSC	Završeno
3.	Adria Rail operator d.o.o. (sada: Metrans Adria Rail d.o.o.)	Obnova SSC	Završeno
4.	HŽ CARGO d.o.o.	Obnova SSC	Završeno
5.	Cenoza Rail d.o.o.	Obnova SSC	Završeno
6.	ENNA Logic d.o.o.	Obnova SSC	Završeno
7.	Grampet Rail d.o.o.	Obnova SSC	Završeno
8.	InRail S.p.A	Obnova SSC	Završeno
9.	DPB Rail Infra Service Croatia d.o.o.	Nova SSC	Završeno

Stupanjem na snagu 4. željezničkog paketa i Zakona, od 16. lipnja 2020. godine, Agencija izdaje jedinstvene potvrde o sigurnosti (u nastavku: SSC; engl: *single safety certificate*) željezničkim prijevoznicima kroz jedinstvenu pristupnu točku koju održava Agencija Europske unije za željeznice (OSS; engl: *one-stop-shop*) sukladno odgovarajućim uredbama EU¹⁴ i Zakonu. U 2025. godini vođeni su postupci u OSS-u vezano za izdavanje SSC-a za prijevoznike kako je

¹³ Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/762 od 8. ožujka 2018. o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda u vezi sa zahtjevima za sustav upravljanja sigurnošću na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbama Komisije (EU) br. 1158/2010 i (EU) br. 1169/2010 (Tekst značajan za EGP.), SL L 129, 25.5.2018., str. 26–48

¹⁴ Agencija je na svojim internetskim stranicama nakon stupanja na snagu novog Zakona (Narodne novine broj.: 63/2020) objavila novi vodič za izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti u kojem je obuhvaćena sva nova zakonska regulativa po tom pitanju - https://www.asz.hr/wp-content/uploads/2024/08/4-Vodic-SSC-podnositelji-azuriran-v6_5.pdf

navedeno u tablici 7. Agencija provodi nadzor sustava upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika s općim ciljevima, kako slijedi:

- utvrditi smjernice za razvoj sustava upravljanja sigurnošću koje će Agencija koristiti u sklopu kontinuiranih nadzora SMS-a, a sukladno preporukama ERA-e;
- utvrditi stanje i provođenje SMS-a na temelju analize učinkovitosti povezanih procesa kod svakog pojedinog željezničkog prijevoznika, a vezano za izdane jedinstvene potvrde o sigurnosti za željezničke prijevoznike i važeće potvrde ranije izdane sukladno Direktivi br. 2004/49/EZ¹⁵ (kako općeg dijela (Dio A), tako i posebnog dijela (Dio B)), kojim prijevoznik mora udovoljiti specifičnim uvjetima sigurnosti zemlje članice;
- dati preporuke za poboljšanja za daljnji razvoj i održavanje SMS-a pojedinog prijevoznika utemeljene na procjenama rizika i mjerama za ublažavanje povezanih rizika. Od prijevoznika se potom očekuje donošenje plana korektivnih radnji u svrhu poboljšanja i podizanja razine sigurnosti kojeg će Agencija ocijeniti te nadzirati njegovo provođenje.

Agencija kao nacionalno tijelo nadležno za sigurnost željezničkog prometa, sukladno članku 4. Uredbe (EU) 2018/761, donosi tehnike nadzornih aktivnosti (revizije (engl.: *auditi*) i inspekcije). U tom smislu provodi se audit procesa, koji podrazumijeva razgovore s osobama na različitim razinama u organizaciji uključujući prvenstveno Upravu (tijekom uvodnog i završnog sastanka), pregled dokumentacije i povezanih dokaza o učinkovitosti sustava upravljanja sigurnošću kao i ispitivanja sigurnosnih rezultata dobivenih od strane inspekcije i osoba Agencije ovlaštenih za provedbu nadzora sustava upravljanja sigurnošću kod prijevoznika.

Osobe Agencije ovlaštene za nadzor tijekom izvođenja nadzora (audita sustava upravljanja sigurnošću) ocjenjuju sukladnost sustava upravljanja sigurnošću sa zahtjevima, karakteristikama i elementima koji su propisani Zakonom.

U 2025. godini provedeni su nadzori kod prijevoznika kako je navedeno u poglavlju 4.10. ovog Izvješća.

Nakon nadzora sustava upravljanja sigurnošću obavljeni su završni sastanci s predstavnicima uprava navedenih prijevoznika tijekom kojih su osobe ovlaštene za nadzor od strane Agencije obrazložile prijedloge za poboljšanja, koje su željeznički prijevoznici prihvatili te poduzeli potrebne mjere kroz svoje akcijske planove za poboljšanje sustava upravljanja sigurnošću.

U pogledu mogućih poboljšanja i daljnjeg razvoja sustava upravljanja sigurnošću osobe ovlaštene za nadzor od strane Agencije su ukazale na pravilan pristup i primjenu zajedničke sigurnosne metode za vrednovanje i procjenu rizika kako to propisuje Uredba (EU) br. 402/2013 i Uredba (EU) 2015/1136.

¹⁵ Direktiva 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o sigurnosti željeznica Zajednice i izmjeni Direktive Vijeća 95/18/EZ o izdavanju dozvola za obavljanje usluga u željezničkom prijevozu i Direktive 2001/14/EZ o dodjeli željezničkog infrastrukturnog kapaciteta i ubiranju pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture i dodjeli rješenja o sigurnosti (Direktiva o sigurnosti željeznice), SL L 164, 30.4.2004., str. 44–113

U provedbi nadzora sustava upravljanja sigurnošću Agencija koristi priliku, kada je to potrebno, za ukazivanje prijevoznicima na promjene u nacionalnom zakonodavstvu i EU zakonodavstvu.

Agencija potiče željezničke prijevoznike na samostalno i kontinuirano poboljšavanje vlastitog sustava upravljanja sigurnošću te uz prijedloge za poboljšanja od strane Agencije, prijevoznici u svoje akcijske planove unose i vlastite inicijative za poboljšanje sustava upravljanja sigurnošću. U većini slučajeva to su planovi zapošljavanja stručnjaka na odgovornim mjestima vezanim za sustav upravljanja sigurnošću te planovi kontinuiranog usavršavanja djelatnika.

Uz navedeno, Agencija uspješno potiče razvoj i korištenje IT tehnologija i rješenja kod željezničkih prijevoznika koja posredno vode do ispunjenja dogovorenih ciljeva tehničkih specifikacija za interoperabilnost (TSI) u odnosu na podsustav telematskih aplikacija za teretni i putnički promet željezničkog sustava (TAF i TAP TSI-evi).

6.4. Nadzor subjekata nadležnih za održavanje (ECM)

Agencija je nadležna za izdavanje ovlaštenja subjektima nadležnim za održavanje (u daljnjem tekstu: ECM), uključujući funkcije održavanja (F4) iz čl. 14. st. 3. Direktive (EU) 2016/798 i sukladno Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/779 .

U postupku izdavanja ovlaštenja subjektu nadležnom za održavanje Agencija provodi ocjenjivanje sposobnosti podnositelja zahtjeva za upravljanje aktivnostima održavanja vozila i obavljanja operativnih funkcija održavanja, bilo da to čini sam ili na temelju ugovora s drugim subjektima, kao što su radionice za održavanje nadležne za obavljanje funkcije održavanja (F4). Agencija provodi ocjenjivanje jesu li ispunjeni zahtjevi utvrđeni u Prilogu II. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/779.

U 2025. godini su izdana sljedeća ovlaštenja:

- HŽ PUTNIČKI PRIJEVOZ d.o.o. – ažurirana potvrda o sukladnosti subjekta nadležnog za održavanje,
- ALTPRO d.o.o. - obnovljena potvrda o sukladnosti za funkciju održavanja – izvođenje održavanja (F4),
- Đuro Đaković – Strojna obrada d.o.o. - obnovljena potvrda o sukladnosti za funkciju održavanja – izvođenje održavanja (F4),
- HŽ INFRASTRUKTURA d.o.o. – nova potvrda o sukladnosti za funkciju održavanja – izvođenje održavanja (F4) i
- Tehnički servisi željezničkih vozila d.o.o. - obnovljena potvrda o sukladnosti za funkciju održavanja – izvođenje održavanja (F4).

Agencija sukladno čl. 8. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2019/779 provodi aktivnosti nadzora s obzirom na subjekt nadležan za održavanje radi provjere da su zahtjevi u Prilogu II.

provedbene uredbi Komisije (EU) 2019/779 kontinuirano ispunjeni. Nadzori koji su provedeni u 2025. godini navedeni su u poglavlju 7. ovog Izvješća.

6.5. Izdavanje ostalih tipova rješenja

U pogledu izdavanja ostalih tipova rješenja Uprava za željezničku infrastrukturu izdala je u 2025. godini ukupno 106 rješenja kako je vidljivo u prethodnoj Tablici 6.

6.6. Suradnja sa željezničkim prijevoznicima

Agencija kontinuirano potiče suradnju i razmjenu informacija sa željezničkim prijevoznicima kao i upraviteljima infrastrukture. Uspostavljeni su već protokoli sa nekim prijevoznicima o automatskoj razmjeni informacija o nadzoru ispravnosti željezničkih vozila i realizaciji održavanja tehničke ispravnosti. Razmjena informacija vezanih za SMS također je kontinuirana i redovna u sklopu audita sustava upravljanja sigurnošću te inspekcijskim nadzorima.

Razmjena kritičnih informacija sa nacionalnim upraviteljem infrastrukture je također automatizirana protokolima o obavješćivanju mjerodavnih kontakata. Također se o svim ostalim točkama sigurnosti redovito izmjenjuju informacije u sklopu audita i po potrebi na dnevnoj razini.

6.7. Izuzeća od sustava izdavanja ovlaštenja subjektima nadležnima za održavanje

Nema podataka o izuzeću u skladu sa čl. 15 direktive (EU) 2016/798.

7. Inspekcijski nadzor

7.1. Plan i strategija

Sukladno Godišnjem programu rada i razvoja Agencije za 2025. godinu, Strategiji nadzora željezničkog sustava te mjesečnim planovima aktivnosti u okviru Uprave za poslove inspekcije, željeznički inspektori su tijekom 2025. godine kontinuirano obavljali inspekcijske nadzore i audite sustava upravljanja sigurnošću, subjekata nadležnih za održavanje (ECM) i centara za osposobljavanje strojovođa te donosili potrebne i odgovarajuće mjere iz svoje nadležnosti utvrđene Zakonom.

U provedbi nadzora željeznički inspektori su pored odredbi utvrđenih Zakonom koristili i izravno primjenjive propise Europske unije, Zakon o prijevozu opasnih tvari (Narodne novine broj: 79/07), te propise i opće akte donesene na temelju istih.

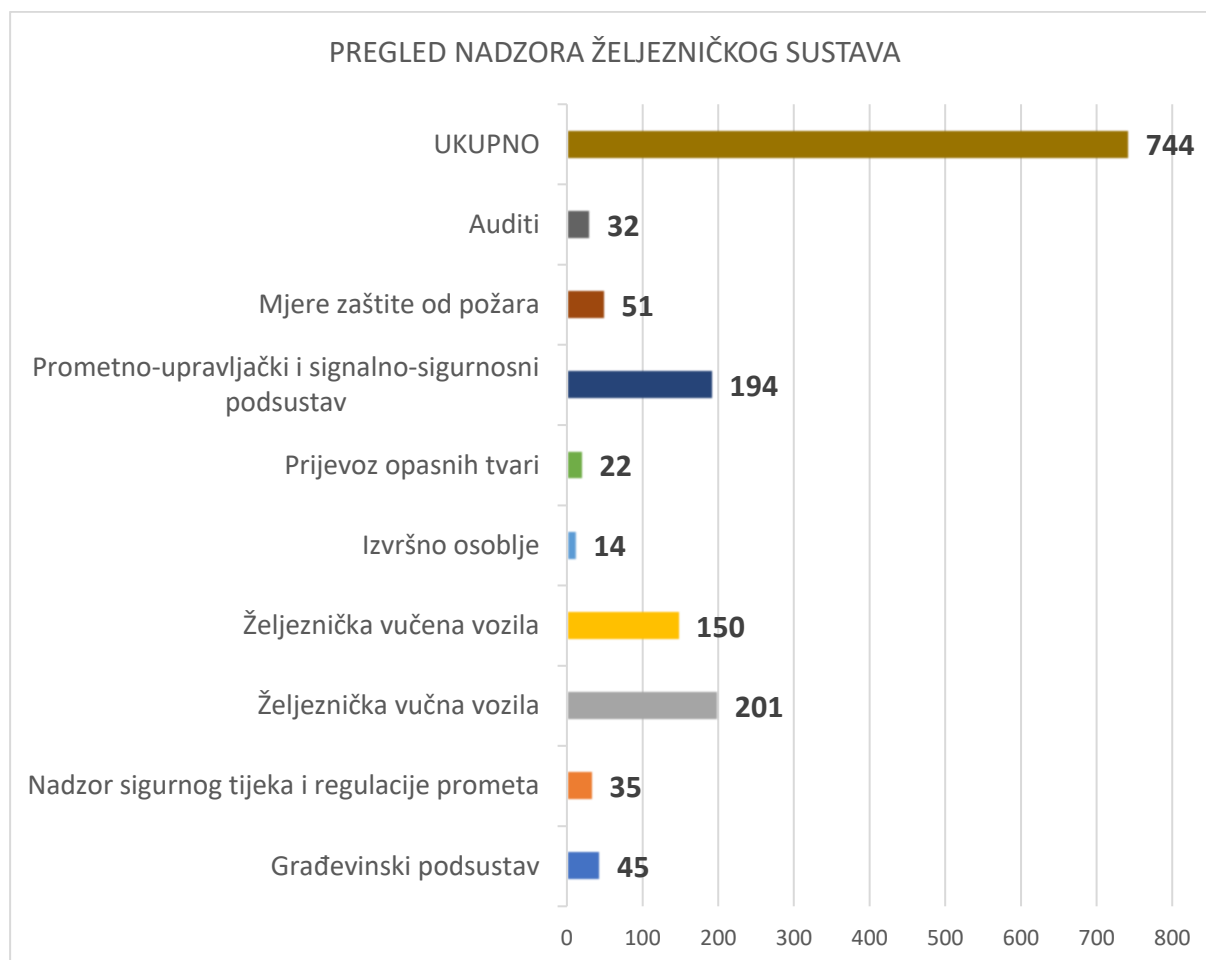
Uprava za poslove inspekcije obavlja poslove inspekcijskog nadzora nad provedbom Zakona i izravno primjenjivim propisima Europske unije kojima se uređuje sigurnost željezničkog sustava, a koji se odnose na željezničke podsustave: građevinski, prometno-upravljački i signalno-sigurnosni (na vozilima i uz prugu), podsustav vozila te elektroenergetski podsustav. Pored toga željeznički inspektori naziru željezničke prijevoznike, prijevoz opasnih tvari, upravitelje infrastrukture, upravljanje i regulaciju željezničkog prometa, izvršne radnike koji neposredno sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa.

U sklopu svojeg nadzora željeznički inspektori poduzimaju mjere za uklanjanje nedostataka i nepravilnosti utvrđenih inspekcijskim nadzorom i prate njihovo izvršenje, prema potrebi podnose kaznene prijave i optužne prijedloge za pokretanje prekršajnih postupaka te izdaju prekršajne naloge putem ovlaštenih osoba, vode propisane evidencije o provedenim inspekcijskim nadzorima, analiziraju utvrđene nepravilnosti i nezakovitosti, nadziru sustav upravljanja sigurnošću što uključuje provedbu vanjskih audita kod željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture i predlažu mjere za povećanje stupnja sigurnosti u željezničkom prometu, prate, promiču i provode pravni okvir sigurnosti željezničkog sustava uključujući sudjelovanje u donošenju podzakonskih propisa iz područja svoje nadležnosti, surađuju i razmjenjuje stajališta i iskustva s drugim javnopravnim tijelima Republike Hrvatske, tijelima Europske unije i međunarodnim tijelima koja obavljaju inspekcijski nadzor sigurnosti željezničkog sustava.

Sukladno potrebama nadzora željeznički inspektori sudjeluju u izradi planova rada Agencije vodeći računa da su planovi usklađeni s prioritetima prema procjenama rizika u željezničkom sustavu, sudjeluju u izradi, razvoju i održavanju Strategije sigurnosti željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj te obavljaju i druge poslove vezane uz područje inspekcijskog nadzora željezničkog sustava određene Zakonom, drugim propisima i izravno primjenjivim propisima.

Željeznički inspektori su provodili u 2025. godini nadzor željezničkog sustava (inspekcije i audite) u skladu s prioritetima rizika koji su utvrđeni u Strategiji nadzora željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj za period 2025-26. godinu (KLASA: 001-01/23-02/01; URBROJ: 387-03/01-25-06, objavljenoj na internet stranicama Agencije (<https://www.asz.hr/strategija-nadzora-zeljeznickog-sustava-u-republici-hrvatskoj-za-period-2025-2026-godine/>)).

Tijekom 2025. godine, željeznički inspektori su obavili ukupno 744 pojedinačnih inspekcijskih nadzora, audita sustava upravljanja sigurnošću subjekta nadležnog za održavanje (ECM) i centara za osposobljavanje strojovođa.

Slika 5 – Pregled nadzora željezničkog sustava u 2025. godini

U provedbi nadzora željeznički inspektori su pored odredbi utvrđenih Zakonom koristili i izravno primjenjive propise Europske unije, Zakon o prijevozu opasnih tvari (Narodne novine broj: 79/07), te propise i opće akte donesene na temelju istih.

7.2. Rezultati nadzora

I Nadzor građevinskog podsustava

Prioriteti nadzora građevinskog podsustava u 2025. godini određeni su prema načelima Strategije nadzora željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj za period 2025.-2026. godine, odnosno utvrđenim općim rizicima u željezničkom prometu.

Inspekcijskim pregledom procjenjuje se učinkovitost upravljanja rizikom nadležnog upravitelja infrastrukture. Za svaki inspekcijski vodi se evidencija zabilježenog specifičnog rizika u Registru rizika.

Inspekcijskim nadzorom u kojem je utvrđeno da je rizik neprihvatljivih, upozorilo se upravitelja infrastrukture da dodatno napravi kontrolu tog dijela infrastrukture te poduzme odgovarajuće mjere za smanjenje rizika.

Iz područja nadzora građevinskog infrastrukturnog podsustava obavljena su četrdeset i pet (45) inspekcijska nadzora, od toga devetnaest (19) inspekcijskih pregleda dionice pruge i sigurnog odvijanja željezničkog prometa, tri (3) inspekcijska nadzora vagonskih vaga, dva (2) inspekcijska nadzora izvođenja radova, osam (8) inspekcijskih nadzora provođenja mjera zaštite od požara, osam (8) inspekcijskih nadzora prema predstavci te pet (5) inspekcijskih nadzora vezano uz održavanje sigurnosti željezničkog sustava.

Sukladno Registru rizika u 2025. godini su identificirana sljedeća rizična područja kod građevinskog podsustava:

- Kategorija općeg rizika Strategije A.1.1. Incidenti – nesreće zbog lošeg održavanja pružnog pojasa (uključivo i Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku) koja uključuje opasnosti zbog lošeg održavanja pružnog pojasa gdje su evidentirane nepravilnosti od pada drveća na prugu/udara drveća u vozilo te nepravilnosti od nastanka i širenja požara,
- Kategorija općeg rizika Strategije A.1.2. Incidenti – nesreće zbog pucanja tračnica,
- Kategorija općeg rizika Strategije A.1.3. Incidenti – nesreće zbog nepravilnosti uslijed neodržavanja i/ili oštećenja pruge kao posljedica neprovedbe kontrole s mjernim vlakom gdje zbog nepravilnog održavanja dolazi do mogućnosti preteka zbog neispravnosti kolosiječnih vaga, pojava odrona zbog neredovite kontrole, pojave smanjene vidljivost km oznaka uz prugu/zarastle u travi, nekontroliranog utjecaja oborinske vode zbog zakrčenih pružnih kanala.

Provedeni inspekcijski nadzori pruge i sigurnog odvijanja željezničkog prometa:

- željezničke pruge za međunarodni promet M102 Zagreb Glavni kolodvor - Dugo Selo, M201 Dugo Selo - Koprivnica – Dg na dionici Dugo selo – Gradec, pruge za lokalni promet L214 Gradec – Sv.Ivan Žabno i pruge za lokalni promet L203 Križevci – Bjelovar – Kloštar na dionici Sv.Ivan Žabno - Bjelovar, vožnjom u upravljačnici DMV 7 121, broj

- 95787121128-1, vlaka br. 983, na relaciji od kolodvora Dugo Selo do kolodvora Bjelovar; Opći rizik Strategije br. A.1.3; specifični rizik Registra br. A.1.-009,
- željeznička pruga za međunarodni promet M102 Zagreb Glavni kolodvor - Dugo Selo, M201 Dugo Selo - Koprivnica – Dg na dionici Zagreb Gk - Križevci, vožnjom u upravljačnici broj 94786112305-9, (Upravljačnica „B1“) vlaka br. 2203, na relaciji od kolodvora Zagreb Glavni kolodvor do kolodvora Koprivnica,
 - željeznička pruga za međunarodni promet M502-1 Zagreb Gk – Velika Gorica i pruge M502-2 Velika Gorica – Sisak - Novska, na dionici Zagreb Gk - Sisak, vožnjom u upravljačnici broj 94786112014-7, (Upravljačnica „B1“) vlaka br. 5103, na relaciji od kolodvora Zagreb Glavni kolodvor do kolodvora Sisak,
 - željeznička pruga za međunarodni promet M502-1 Zagreb Gk – Velika Gorica i pruge M502-2 Velika Gorica – Sisak - Novska, vožnjom u upravljačnici broj 94786112301-8 (upravljačnica „B1“) vlaka broj 5105 na relaciji od kolodvora Zagreb Glavni kolodvor do kolodvora Sisak,
 - željeznička pruga za međunarodni promet M102 Zagreb Gk – Dugo Selo i dionice pruge M103 Dugo Selo -Novska, vožnjom u upravljačnici broj 94 786 112 013-9 (upravljačnica „B1“) vlaka br. 2011 na relaciji od kolodvora Zagreb Gk do kolodvora Novska,
 - željeznička pruga za međunarodni promet M202 Zagreb Gk – Rijeka, vožnjom u upravljačnici lokomotive serije 1141, vlaka br. 4000, na relaciji od kolodvora Zagreb Gk do kolodvora Ogulin,
 - željeznička pruga za regionalni promet R202 Varaždin - Dalj, vožnjom u upravljačnici broj 95 78 7121 117-4 vlaka br. 6101 na relaciji od kolodvora Osijek do kolodvora Erdut,
 - željeznička pruga za lokalni promet L208 Vinkovci - Osijek, vožnjom u upravljačnici broj 95787122026-6 (upravljačnica „B“), vlaka br. 23603 na relaciji od kolodvora Vinkovci do kolodvora Osijek,
 - željeznička pruga za međunarodni promet M601 Vinkovci - Vukovar, vožnjom u upravljačnici broj 94786112006-3 (upravljačnica „A1“) vlaka br. 2906, na relaciji od kolodvora Vinkovci do kolodvora Vukovar,
 - dionica željezničke pruge za regionalni promet M301 Dg – Beli Manastir - Osijek, vožnjom u upravljačnici broj 95787121127-3 (upravljačnica „A1“), vlaka br. 6206 na relaciji od kolodvora Osijek do kolodvora Beli Manastir,
 - dionice željezničke pruge za regionalni promet M302 DG –Osijek – Strizivojna/Vrpolje, vožnjom u upravljačnici broj 95787121124-0 (upravljačnica „A1“) vlaka br. 6323 na relaciji od kolodvora Osijek do kolodvora Strizivojna/Vrpolje,
 - željeznička pruga za regionalni promet R201 Zaprešić -Zabok, vožnjom u upravljačnici elektromotorne garniture br. 94 78 6 112 206-9, vlaka br. 3054, na relaciji od kolodvora Zaprešić do kolodvora Zabok,
 - željeznička pruga za međunarodni promet M102 Zagreb Glavni kolodvor - Dugo Selo, M201 Dugo Selo - Koprivnica – Dg na dionici Dugo selo – Gradec, pruge za lokalni promet L214 Gradec – Sv.Ivan Žabno i pruge za lokalni promet L203 Križevci – Bjelovar – Kloštar na dionici Sv.Ivan Žabno - Bjelovar , vožnjom u upravljačnici DMV 7 121, broj 95787121128-1, vlaka br. 983, na relaciji od kolodvora Dugo Selo do kolodvora Bjelovar,

- željezničke pruga za međunarodni promet M102 Zagreb Glavni kolodvor - Dugo Selo, M201 Dugo Selo - Koprivnica – Dg na dionici Zagreb Gk - Križevci, vožnjom u upravljačnici broj 94786112305-9, (Upravljačnica „B1“) vlaka br. 2203, na relaciji od kolodvora Zagreb Glavni kolodvor do kolodvora Koprivnica,
- nadzor nad sigurnim upravljanjem i odvijanjem željezničkog prometa u upravitelju infrastrukture, HŽ Infrastruktura d.o.o na dionici SS Zagreb Rk,
- nadzor nad upravljanjem i regulacijom prometa i inspekcijski nadzor izvršnih radnika željezničkog prijevoznika HŽ Cargo, RP Centar, Područni centar Zagreb (Sisak Caprag),
- nadzor nad sigurnim upravljanjem i odvijanjem željezničkog prometa u upravitelju infrastrukture, HŽ Infrastruktura d.o.o i HŽ Putnički prijevoz d.o.o. na dionici pruge R201 Zaprešić – Zabok.

Provedeni inspekcijski nadzori vagonskih vaga:

- vagonske vage u kolodvoru Zagreb ZK,
- vagonske vage u kolodvoru Zagreb RK,
- nadzor evidencije vagonskih vaga i provedenih kontrolnih vaganja na mreži RH.

Provedeni inspekcijski nadzor zbog izvođenja radova na prugama na kojima su izvođeni radovi:

- Inspekcijski nadzor radova na izgradnji željezničkog stajališta Sesvetska Sela u km 436+775 pruge za međunarodni promet M102 Zagreb Glavni kolodvor - Dugo Selo,
- Inspekcijski nadzor izvođenja radova na obnovi dionice pruge Knin – Zadar.

Provedeni inspekcijski nadzor po raznim prijavama od strane građana:

- Inspekcijski nadzor vezano uz upit oko pojačane izvore buke ispred stambenog naselja u Zagrebu,
- Inspekcijski nadzor vezano uz pojačanu buku u teretnom dijelu kolodvora Zagreb ZK,
- Inspekcijski nadzor vezano uz nadležnost održavanja željezničkog podvožnjaka u Krešimirovoj ulici u Rijeci,
- Inspekcijski nadzor vezano uz stanje perona stajališta Maksimir,
- Inspekcijski nadzor vezano uz postavljene reklamne panoe tvrtke Europlakat d.o.o. i tvrtke Croatia plakat d.o.o. u pružnom pojasu,

- Inspekcijski nadzor vezano uz postavljene reklamne panoe tvrtke Outdoor Akzent d.o.o. u pružnom pojasu,
- Inspekcijski nadzor deponije novih pragova u kolodvoru Karlovac
- Inspekcijski nadzor poduzetih aktivnosti upravitelja nakon iskakanja vlaka kod željezničkog mosta preko rijeke Kupe u Karlovcu

Tijekom inspekcijskih nadzora pruga u 2025. godini evidentirane su nepravilnosti vezano uz održavanje kolosijeka, održavanje pružnog pojasa, te je prepoznat rizik zbog zadiranja/pada drveća u slobodni profil pruge i rizik od puknuća tračnica. Pored to, Provedeni su inspekcijski nadzori prema kojima je traženo:

- pismeno očitovanje upravitelja željezničke infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o. te poduzimanje sigurnosnih mjera kod evidentiranih neurednosti u prometu zbog puknuća tračnica.
- pismeno očitovanje upravitelja željezničke infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o. te poduzimanje sigurnosnih mjera kod evidentiranih neurednosti u prometu zbog zaraslog pružnog pojasa.
- pismeno očitovanje upravitelja željezničke infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o. o planovima i rezultatima provedbe procesa upravljanja rizicima vezanim uz održavanje pružnog pojasa s naglaskom na sve poduzete sigurnosne mjere za nastupajuću požarnu sezonu sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2025. godini.
- pismeni izvještaj upravitelja željezničke infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o. o evidenciji svih kolosiječnih vaga na mreži RH, te za vage koje su u funkciji zadnje dobivene potvrde o umjeravanju te izvještaj o broju provedenih kontrolnih vaganja.
- dodatna kontrola upravitelja željezničke infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o. te poduzimanje aktivnosti održavanja pruga na području čvorišta Osijek.

U cilju kontrole i nadzora provedbe aktivnosti vezanih uz mjere sprječavanja nastanka požara na prugama visoke požarne ugroženosti sukladno Planu i programu posebnih mjera zaštite od požara Hrvatske vatrogasne zajednice, od upravitelja infrastrukture HŽ infrastruktura d.o.o. tražena je dokumentaciju koja se odnosi na obavljanje aktivnosti i pripadajućih mjera na području PRJ Jug i PRJ Zapad. Također provedeni su sljedeći inspekcijski nadzori:

- Inspekcijski nadzor provođenja mjera zaštite od požara u HŽ Infrastrukturi d.o.o. - Područna radna jedinica (PRJ) Jug,

- Inspekcijski nadzor provođenja mjera zaštite od požara u HŽ Infrastrukturi d.o.o. - Područna radna jedinica (PRJ) Zapad,
- Inspekcijski nadzor kolodvora Ploče u km 193+152 pruge za međunarodni promet M304 DG - Metković – Ploče vezano uz provedbu mjera zaštite od požara,
- Inspekcijski nadzor kolodvora Solin u km 319+163 pruge za međunarodni promet M604 Oštarije – Knin - Split vezano uz provedbu mjera zaštite od požara,
- Inspekcijskom nadzor kolodvora Pula u km 121+790 pruge za regionalni promet R101 DG – Buzet - Pula vezano uz provedbu mjera zaštite od požara,
- Inspekcijski nadzor teretnih vagona u tijeku prometa u kolodvoru Split - Solin; Nadzor protupožarnih mjera prijevoznika HŽ Cargo,
- Inspekcijski nadzor teretnih vagona u tijeku prometa u kolodvoru Ploče;
- Nadzor protupožarnih mjera prijevoznika ENNA Transport,
- Inspekcijski nadzor putničkih vagona u tijeku prometa u kolodvoru Split Predgrađe,
- Nadzor protupožarnih mjera prijevoznika HŽ Putnički prijevoz.

Provedenim nadzorima u 2025. godini utvrđeno je da upravitelj infrastrukture uglavnom provodi mjere upravljanja rizicima, međutim određeni infrastrukturni rizici i dalje zahtijevaju pojačani nadzor zbog starosti dijela infrastrukture, povećanog opterećenja pojedinih koridora te povećanog utjecaja klimatskih i požarnih rizika.

Najveći broj utvrđenih nepravilnosti odnosio se na stanje pružnog pojasa, održavanje kolosijeka te evidentiranje i analizu kvarova tračnica.

Provedenim inspekcijskim nadzorima poboljšala se sigurnost željezničkog sustava te su specifični rizici u razini prihvatljivosti. I dalje je potrebno provoditi stalni nadzor nad rizicima koji su povezani s djelatnošću upravitelja infrastrukture kako bi se zadržala razina sigurnosti željezničkog sustava.

II Nadzor funkcionalnog podsustava odvijanje prometa i upravljanje prometom

U području nadzora funkcionalnog podsustava odvijanje prometa i upravljanje prometom izvršeno je 25 nadzora kod upravitelja infrastrukture i sedam 7 nadzora kod željezničkih prijevoznika:

- inspekcijski nadzor nad upravljanjem i regulacijom prometa upravitelja infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o., Područna radna jedinica prometa Istok - kolodvor Slavonski Brod (izdana preporuka za poboljšanje),

- inspekcijski nadzor nad upravljanjem i regulacijom prometa željezničkog prijevoznika HŽ Cargo d.o.o., Regionalno područje Centar – Područni centar Zagreb (izdane dvije preporuke za poboljšanje)

- inspekcijski nadzor nad upravljanjem i regulacijom prometa na dionici pruge Križevci-Koprivnica-Botovo-Državna granica (DG), upravitelja infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o. Po utvrđenim nepravilnostima izdano je Rješenje kojim se zabranjuje promet željezničkih vozila u javnom željezničkom prometu na željezničkim prugama Republike Hrvatske ako ista ne posjeduju odobrenje za tip vozila i/ili odobrenje za stavljanje vozila na tržište u skladu s odredbama Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/545 od 04. travnja 2018. godine ili za njih nije izdano pisano odobrenje za prijevoz izvanredne pošiljke u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima za prijevoz izvanrednih pošiljaka u željezničkom prometu („Narodne novine“ broj 16/2021., 43/2023.), odnosno ako se na ista ne može primijeniti izuzeće predviđeno Zakonom. Pored toga, zabranjuje se promet željezničkih vozila na željezničkoj mreži Republike Hrvatske ako istima samostalno upravlja osoba koja nije ovlašten strojovođa u skladu s člancima 112., 113. i 114. Zakona. Također se naređuje HŽ Infrastrukturi d.o.o. da u skladu s odredbama Uredbe Komisije (EU) br.1078/2012 od 16. studenog 2012. godine provede izvanredne kontrole na područjima na kojima se izvode radovi na željezničkoj pruzi.

- inspekcijski nadzor nad upravljanjem i regulacijom prometa željezničkog prijevoznika HŽ Cargo d.o.o., RP Centar, Područni centar Sisak Caprag i Područni centar Zagreb (izdane 4 preporuke za poboljšanje)

- zajednički inspekcijski nadzor nad upravljanjem i regulacijom prometa HŽ Infrastruktura, PRJ za održavanje SS i TK sustava, EEP i KM – Sjever (nisu utvrđene nepravilnosti).

- zajednički inspekcijski nadzor nad upravljanjem i regulacijom prometa/nadzor PU i SS kod upravitelja infrastrukture HŽ Infrastruktura d.o.o. (nisu utvrđene nepravilnosti).

- inspekcijski nadzor izvršnih radnika i inspekcijski nadzor nad upravljanjem i regulacijom i prometa željezničkog prijevoznika Rail Cargo Carrier – Croatia d.o.o. (izdane 3 preporuke za poboljšanje).

III Nadzor vučnih vozila

Sukladno Strategiji nadzora željezničkog sustava u RH za period 2025-2026, u 2025. godini su provedeni nadzori vučnih vozila kod posjednika vozila (željeznički prijevoznici i vlasnici vozila), subjekta nadležnog za održavanje (ECM) i organizacije (radionice) ovlaštene za izvođenje održavanja vučnih vozila.

U sklopu nadzora prijevoznika obavljeni su nadzori upravljanja održavanja vučnih vozila, razvoj održavanja i upravljanja voznim parkom, i gdje je pozornost usmjerena na starija vozila i njihovu procjenu rizika.

Nadzor vučnih vozila u tijeku putničkog i teretnog prometa svih prijevoznika, bio je usmjeren na dijelove i sklopove sustava kočnice, svih sigurnosnih uređaja, te osovina, kotača i okretnih postolja na vučnim vozilima.

Iz područja nadzora vučnih željezničkih vozila obavljeno je 5 vrsta inspekcijskih nadzora:

- upravljanje održavanja posjednika vučnih vozila,
- ovlaštenih održavatelja vučnih vozila,
- pregled tehničke ispravnosti vučnih vozila u tijeku prometa i
- pregleda natpisa i oznaka na željezničkom vozilu.
- pregleda po predmetu, upitu, predstavki i ID kvar vozila u prometu.

U 2025. godini provedeni su inspekcijski nadzori upravljanja preventivnim i korektivnim održavanjem provedeno kod posjednika vučnih vozila u tvrtkama: HŽ - Cargo d.o.o., HŽ - Putnički prijevoz d.o.o., HŽ - Infrastruktura d.o.o., ENNA Transport d.o.o., Pružne građevine d.o.o., Rail Cargo Carrier Croatia d.o.o., Rail & Sea d.o.o., Slovenske železnice - Tovorni promet d.o.o. - Podružnica Rijeka, Transagent Rail d.o.o. i THM - Podružnica Zagreb.

Kod HŽ - Carga d.o.o pregledom je obuhvaćeno 70 aktivnih vučnih vozila, od ukupno 139 vozila u posjedu, od toga: 37 električnih lokomotiva i 40 dizel lokomotiva.

Kod HŽ - Putnički prijevoz d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 192 aktivna vučna vozila, od ukupno 205 vozila u posjedu, od toga 33 električne lokomotive, 23 dizel lokomotive, 64 EMV i 72 DMV.

Kod HŽ - Infrastruktura d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 109 motornih vozila za posebne namjene.

Kod ENNA Transport d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 17 vučnih vozila, od toga 15 električnih lokomotiva i 2 dizel lokomotive.

Kod Pružnih građevina d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 59 motornih vozila za posebne namjene.

Kod RCC Croatia d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 90 aktivnih vučnih vozila, od ukupno 212 vozila u posjedu, od toga: 79 električnih lokomotiva i 11 dizel lokomotiva.

Kod Rail & Sea d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 11 vučnih vozila, od toga 5 električnih lokomotiva i 6 dizel lokomotiva.

Kod SŽ - Tovorni promet d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 20 vučnih vozila, od toga 15 električnih lokomotiva i 5 dizel lokomotiva.

Kod Transagent Rail d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 9 vučnih vozila, od toga 7 električnih lokomotiva i 2 dizel lokomotive.

THM - PZ d.o.o. pregledom je obuhvaćeno 9 vučnih vozila, od toga 8 električnih lokomotiva i 1 dizel lokomotiva.

Inspekcijski pregledi provođenja tehnološkog postupka održavanja vučnih vozila obavljen je kod ovlaštenih održavatelja: KONČAR-EV (2), RELOC (1), TSŽV (8) i PRG (1).

Inspekcijski pregledi tehničke ispravnosti vučnih vozila u tijeku prometa kod željezničkih prijevoznika : HŽ - Carga d.o.o (HŽ Cargo), HŽ - Infrastruktura d.o.o. (HŽI), HŽ - Putnički prijevoz d.o.o. (HŽ-PP), ENNA Transport d.o.o. (ENNA), INRAIL, LOG RAIL, Pružnih građevina d.o.o. (PRG), RCC Croatia d.o.o. (RCCC), SŽ-PP, SŽ - Tovorni promet d.o.o. (SŽ-TP), THM - PZ d.o.o. (THM-PZ), i Transagent Rail d.o.o. (TRARA) su pregledana sljedeća vučna vozila prema donjoj tablici:

Tablica 8 - Pregled vučnih vozila u 2025. godini nad kojima je proveden nadzor

Br.	Naziv serije vozila	Proizvođač / tip vozila	Prijevoznik	Broj nadziranih vozila
1	EL serije 0400	Electroputere 0400	THM-PZ	1
2	EL serije 1116	SIEMENS ES64U2	RCCC	4
3	EL serije 1141	KONČAR 1141	HŽ PP	6
			HŽ Cargo	4
			ENNA	1
4	EL serije 1541	SIEMENS ES64U4-B2	SŽ TP	1
5	EL serije 1293	SIEMENS Vectron X4	RCCC	1
6	EL serije 6182	SIEMENS ES64U2	TRARA	1
7	EL serije 6193	SIEMENS Vectron X4	SŽ TP	2
			ENNA	1
			INRAIL	1
8	DEL serije 0628	MAV	H-START	1
9	DEL serije 2041	ĐĐ/BL 2041	HŽ Cargo	1
10	DEL serije 2044	GM/ĐĐ GT 22 HW	HŽ PP	3
			LOG RAIL	1
11	DEL serije 2062	GM/ĐĐ G 26 C	HŽ Cargo	1
12	DHL serije 2132	ĐĐ/Jenbacher W. DHL 600	HŽ Cargo	2
			RCCC	1
13	EMV serije 6112	KONČAR 6112	HŽ PP	21
14	EMV serije 6510	STADLER FLIRT3 EMU SLO	SŽ PP	1
15	DMV serije 7022	TŽV Gredelj 7022	HŽ PP	1
16	DMV serije 7023	KONČAR 7023	HŽ PP	5
17	DHMOV serije 7121	ĐĐ / Macosa 7121	HŽ PP	7
18	DHMOV serije 7122	FIAT-Ferrovial / KALMAR	HŽ PP	8
19	DHMOV serije 7123	BOMBARDIER Regioswinger VT 612	HŽ PP	2
20	DHMOV serije 7713	MBB Donauwört/TVT Maribor	SŽ PP	1
21	DHMOV serije 8813	MBB Donauwört	SŽ PP	1
22	VVPN serije 9103	TVT Maribor TVT 300	HŽI	1
23	VVPN serije 9111	OBW 10.268	HŽI	1
24	VVPN serije 9414	Plasser &Theuer RM-76 UHR	PRG	1
25	VVPN serije 9515	Plasser &Theuer 09-3X	HŽI	1
26	VVPN serije 9522	Plasser &Theuer 8-475 Unimat 4S	PRG	1
27	VVPN serije 9532	Plasser &Theuer USP 2005	HŽI	1

IV Nadzor vučenih željezničkih vozila

Prioriteti nadzora željezničkih vučenih vozila u 2025. godini određeni su prema temeljnim načelima Strategije nadzora željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj za period 2025.-2026. godine, odnosno utvrđenim općim rizicima u prometu.

Iz područja nadzora vučenih željezničkih vozila obavljena su 4 vrste inspekcijskih nadzora, odnosno 150 inspekcijskih nadzora:

- 48 inspekcijskih pregleda tehničke ispravnosti vučenih vozila u prometu (ukupno 852 vučenih vozila):
 - 182 teretna vagona prijevoznika Rail Cargo Carrier, stranih vlasnika, serija T, Z, U, S
 - 16 teretnih vagona prijevoznika HŽ Cargo serija U
 - 60 teretnih vagona prijevoznika HŽ Cargo serija T
 - 20 teretnih vagona prijevoznika HŽ Cargo serija E
 - 48 teretnih vagona prijevoznika HŽ Cargo serija R, S
 - 44 teretnih vagona prijevoznika HŽ Cargo, stranih vlasnika, serija S
 - 54 teretnih vagona prijevoznika HŽ Cargo serija Z
 - 22 teretna vagona prijevoznika HŽ Cargo, vlasništvo INA d.d., serija Z
 - 84 teretnih vagona prijevoznika ENNA Transport, stranih vlasnika, serija S, Z
 - 16 teretnih vagona prijevoznika ENNA Transport, stranih vlasnika, serija E
 - 30 teretnih vagona prijevoznika Train Hungary serija E, T
 - 50 teretnih vagona prijevoznika Transagent serija S, T
 - 73 teretnih vagona prijevoznika SŽ – Tovorni promet serija U, T, L i H
 - 30 teretnih vagona prijevoznika Kombinirani prijevoz serija U, T
 - 54 teretnih vagona prijevoznika Rail & Sea, stranih vlasnika, serija S, Z
 - 17 teretnih vagona prijevoznika INRAIL serije Z
 - 53 putničkih vagona prijevoznika HŽ PP serije A, B, Bee, AB
 - 4 putničkih vagona prijevoznika HŽ PP serija Bcl, Wl.
- 6 inspekcijskih nadzora održavatelja ili posjednika vučenih vozila,
- 48 inspekcijskih pregleda tehničke ispravnosti vučenih vozila u tijeku prometa,
- 48 inspekcijskih pregleda natpisa i oznaka na željezničkim vozilima.

Tijekom obavljanja inspekcijskih pregleda nisu utvrđeni nedostaci – nepravilnosti koje bi zahtijevale poduzimanje propisanih mjera.

Pregledima su obuhvaćeni željeznički prijevoznici (posjednici vučenih vozila) i održavatelji vučenih vozila. Inspekcijski pregled tehničke ispravnosti vučenih vozila u prometu obavljen je nad željezničkim prijevoznicima (posjednicima vučenih vozila): HŽ Putnički prijevoz d.o.o., HŽ Cargo d.o.o., Rail Cargo Carrier Hrvatska d.o.o., ENNA Transport d.o.o., Rail & Sea d.o.o., Train Hungary d.o.o., Slovenske železnice – Tovorni promet d.o.o., Transagent d.o.o., Kombinirani prijevoz d.o.o., InRail d.o.o., INA Industrija nafte d.d., te privatnim prijevoznicima iz Francuske, Nizozemske, Njemačke, Češke, Mađarske i Italije (ERMEWA, Millet, GATX, VTG, Wascosa).

Inspekcijski pregled održavatelja vučenih vozila obavljen je u radionicama društva OV - Održavanje vagona d.o.o. (Pogoni Slavonski Brod, Moravice i Ranžirni kolodvor), HŽ – Putnički prijevoz d.o.o., Pružne građevine d.o.o. i Rail & Sea d.o.o. (posjednik vagona).

V Nadzor izvršnog osoblja

Prioriteti nadzora izvršnog osoblja u 2025. godini određeni su prema temeljnim načelima Strategije nadzora željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj za period 2025.-2026. godine, odnosno utvrđenim općim rizicima u željezničkom prometu.

Iz područja nadzora izvršnog osoblja obavljeno je 12 inspekcijskih nadzora izvršnih radnika od čega 2 inspekcijska nadzora kod upravitelja infrastrukture, a 10 kod željezničkih prijevoznika, kako slijedi:

- inspekcijski nadzor izvršnih radnika HŽ Infrastruktura, PRJP Istok-kolodvor Slavonski Brod (izdan 1 nalog za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti),
- inspekcijski nadzor izvršnih radnika željezničkog prijevoznika HŽ Cargo d.o.o., RP Zapad, Područna vuča Ogulin (izdane su 4 preporuke za poboljšanje),
- inspekcijski nadzor izvršnih radnika i inspekcijski nadzor nad upravljanjem i regulacijom prometa željezničkog prijevoznika HŽ Cargo d.o.o., Regionalno područje Centar – Područni centar Zagreb (izdane dvije preporuke za poboljšanje),
- inspekcijski nadzor izvršnih radnika i inspekcijski nadzor nad upravljanjem i regulacijom prometa željezničkog prijevoznika HŽ Cargo d.o.o., RP Centar, Područni centar Sisak Caprag i Područni centar Zagreb (izdane 4 preporuke za poboljšanje),
- zajednički inspekcijski nadzor izvršnih radnika HŽ Infrastruktura, PRJ za održavanje SS i TK sustava, EEP i KM – Sjever (nisu utvrđene nepravilnosti),
- inspekcijski nadzor izvršnih radnika željezničkog prijevoznika Rail Cargo Carrier – Croatia d.o.o.; izdane 3 preporuke za poboljšanje od čega se 2 odnose na izvršne radnike,

- inspekcijski nadzor izvršnih radnika tijekom prometovanja vlaka 89250 od 28.10.2025., Log Rail d.o.o (izdana 1 preporuka za poboljšanje),
- inspekcijski nadzor izvršnih radnika tijekom prometovanja vlaka 44994 od 28.10.2025., HŽ Cargo d.o.o. (nisu utvrđene nepravilnosti),
- inspekcijski nadzor izvršnih radnika tijekom prometovanja vlaka 47596 od 28.10.2025. SŽ Tovorni promet d.o.o (nisu utvrđene nepravilnosti),
- inspekcijski nadzor izvršnih radnika željezničkog prijevoznika SŽ Tovorni promet d.o.o. (nisu utvrđene nepravilnosti),
- inspekcijski nadzor izvršnih radnika tijekom prometovanja vlaka 63800 od 08.12.2025. HŽ Cargo d.o.o. (nisu utvrđene nepravilnosti),
- inspekcijski nadzor izvršnih radnika željezničkog prijevoznika Train Hungary Maganvasut KFT, Podružnica u Zagrebu (izdane 2 preporuke za poboljšanje).

VI Nadzor prijevoza opasnih tvari

Prioriteti nadzora opasnih tvari u 2025. godini određeni su prema temeljnim načelima Strategije nadzora željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj za period 2025.-2026. godine, odnosno utvrđenim općim rizicima u željezničkom sustavu za funkcionalni podsustav – prijevoz opasnih tvari.

Tijekom 2025. godine u prometu je bilo zabilježeno nekoliko štetnih događaja/hazarda u koje je bio uključen prijevoz opasnih tvari i to u formi istjecanja opasne robe iz spremnika (što je sastavni dio hazarda oznake D.1.1 iz Liste općih rizika - Prilog 1 Strategije nadzora željezničkog sustava u RH za period 2025. – 2026.). Ovdje se radi o 4 slučaja u kojima je sudjelovao prijevoznik HŽ Cargo i INA Industrija nafte. Sukladno aktualnom Vodiču za nadzor željezničkog sustava (točka 6.) navedenom hazardu dodijeljena je brojčana vrijednost ozbiljnosti moguće štete 3 (tablica 8.) te brojčana vrijednost učestalosti hazarda 4 (tablica 4). Iz navedenog proizlazi vrijednost rizika 12 (tablica 8.), što isti smješta u područje srednjeg/nepoželjnog rizika kojemu odgovara 2. prioritet nadzora. Nakon navedenih štetnih događaja je temeljem spomenutih prioriteta obavljeno 5 nadzora prijevoznika HŽ Cargo (4 nadzora vagona/vlakova, 1 nadzor implementacije propisa o prijevozu opasnih tvari u upravi prijevoznika) te 1 nadzor ECM-a INA Industrija nafte.

Područje nadzora prijevoza opasnih tvari obuhvatilo je sljedeće elemente: nadzor tehničke ispravnosti vozila/vlakova za prijevoz opasnih tvari u prometu, nadzor nositelja izvođenja održavanja, nadzor prijevoznika i nadzor tijela nadležnih za održavanje (ECM).

Pri nadzoru vozila za prijevoz opasnih tvari (RID) u prometu je često (zbog okolnosti koje su utjecale na dostupnost vlakova u prometu) obavljan i nadzor tehničke ispravnosti teretnih vagona/vlakova. Obavljeni su nadzori tehničke ispravnosti vozila/vagona u sastavu 9 vlakova

za prijevoz opasnih tvari u prometu te dodatno nadzor tehničke ispravnosti vozila/vagona u 15 teretnih vlakova.

U sklopu obavljenih nadzora obavljani su pregledi 213 vagona cisterni za prijevoz opasnih tvari (derivatske i plinske cisterne) te pregled 350 vagona drugih serija (serija E – 29 pregleda, serije R/S/K/L – 137 pregleda, serije U/T – 143 pregleda, serija H – 9 pregleda, ostale serije – 32 pregleda); vagoni su različitih posjednika.

Od strane inspektora za nadzor prijevoza opasnih tvari u prometu obavljen je nadzor prijevoznika HŽ Cargo d.o.o., Rail Cargo Carrier – Croatia d.o.o., ENNA TRANSPORT d.o.o., Rail & Sea d.o.o., SŽ-Tovorni promet d.o.o., Transagent Rail d.o.o., Kombinirani prijevoz d.o.o.:

- 12 vlakova prijevoznika HŽ Cargo d.o.o. (6 vlakova za opasne tvari),
- 4 vlaka prijevoznika Rail Cargo Carrier – Croatia d.o.o. (2 vlaka za opasne tvari),
- 3 vlaka prijevoznika ENNA Transport d.o.o. (1 vlak za opasne tvari),
- 1 vlak prijevoznika Rail & Sea d.o.o. (teretni vlak),
- 2 vlaka prijevoznika SŽ-Tovorni promet d.o.o. (teretni vlakovi),
- 1 vlak prijevoznika Transagent Rail d.o.o. (teretni vlak),
- 1 vlak prijevoznika Kombinirani prijevoz d.o.o. (teretni vlak).

Prilikom provedbe nadzora teretnog vlaka prijevoznika ENNA Transport d.o.o. u kolodvoru Ploče 22.07.2025. uočena je neispravnost jednog teretnog vagona serije Eas-z u nakon čega je vagon isključen iz prometa te upućen u Luku Ploče na pretovar.

Inspekcijski nadzori radionica namijenjenih održavanju vagona za prijevoz opasnih tvari i drugih teretnih vagona obavljani su u radionicama tvrtke OV-Održavanje vagona na lokacijama Slavonski Brod, Koprivnica, Zagreb Ranžirni kolodvor, Moravice.

Tijekom nadzora u kolodvoru Sisak Caprag 6 vagona cisterni za prijevoz opasnih tvari su isključene iz vlaka prijevoznika HŽ Cargo d.o.o., nakon čega je proveden odgovarajući popravak u radionicama tvrtke OV-Održavanje.

Inspekcijski nadzori provedbe propisa vezanih uz prijevoz opasnih tvari (Zakon o prijevozu opasnih tvari, NN 79/07 i Dodatak C Konvencije o međunarodnom željezničkom prijevozu – Annex Propisa o međunarodnom prijevozu opasnih tvari željeznicom, RID) provedeni su kod prijevoznika HŽ Cargo d.o.o., Rail Cargo Carrier – Croatia d.o.o. i ENNA Transport d.o.o., pri čemu je nadzirano ispunjavanje obveza iz propisa tijekom razgovora s upravom i odgovornim za sigurnost i sigurnosnim savjetnicima za opasne tvari.

Također su tijekom nadzora vlakova u prometu u više navrata s lokalnim predstavnicima vagonске djelatnosti prijevoznika HŽ Cargo d.o.o., Rail Cargo Carrier – Croatia d.o.o., ENNA Transport d.o.o., Rail & Sea d.o.o. obavljane provjere rada izvršnog osoblja za pregled vagona kao i drugog tehničkog osoblja, s posebnim osvrtom na osposobljavanje, redovno poučavanje

i primjenu pisanih postupaka procesa važnih za tehničku ispravnost vozila/vlakova (posebno vezano uz primjenu RID propisa).

U smislu Provedbene Uredbe Komisije (EU) 2019/779 i propisanih zahtjeva za tijelo nadležno za izdavanje ovlaštenja, Agencija za sigurnost željezničkog prometa provela je godišnje audite kod ovlaštenih subjekata nadležnih za održavanje i nositelja ovlaštenja funkcije izvođenja održavanja (F-4) kojima opseg aktivnosti uključuje vagone za prijevoz opasnih tvari tijekom 2025. godine: HŽ Cargo d.o.o., INA Industrija nafte d.o.o., ENNA Transport d.o.o., OV-Održavanje vagona d.o.o., Rail Factory d.o.o.

U 2025. godini zabilježena su tri slučaja istjecanja plina iz bočnih ventila vagona cisterni serije 7918 (srpanj, kolovoz 2025.) te dva slučaja istjecanja derivata iz tijela spremnika vagona cisterne serije 7960 (lipanj, listopad 2025.) posjednika INA Industrija nafte d.o.o., zbog čega je obavljen inspekcijski nadzor u spomenutoj tvrtki, pri čemu su utvrđene sigurnosne mjere s ciljem smanjenja rizika od štetnih posljedica navedenih događaja, a što je prethodno inspektor zatražio od spomenute tvrtke tijekom nadzora.

VII Nadzor prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava

Nadzorom obuhvaćeni infrastrukturni prometno upravljački podsustavi u kolodvorima: Zagreb Glavni kolodvor, Sesvete, Varaždin, Zagreb Ranžirni kolodvor, Knin, Zagreb Zapadni kolodvor i Osijek.

Pregledi dionica pruge: Zagreb Glavni kolodvor – Zaprešić - Zabok, Zagreb Glavni kolodvor - Ogulin, Zagreb Glavni kolodvor - Bjelovar, Zagreb Glavni kolodvor - Koprivnica, Velika Gorica-Sisak, Križevci – Koprivnica – Botovo – DG, Ploče - Metković, Solin – Kaštel Stari, Perković – Split Predgrađe, Osijek - Erdut, Osijek - Vinkovci, Vukovar – Vinkovci, Osijek – Beli Manastir, Osijek – Strizivojna Vrpolje i Zagreb Glavni kolodvor – Novska.

Obavljeni su nadzori (vizualni pregledi) 169 ŽCP-a iz upravljačnice vučnih vozila, inspekcijski nadzor PRJ za održavanje SS i TK sa očevitom na terenu (ŽCP, ŽAT), inspekcijski nadzor laganih vožnji, inspekcijski nadzor implementacije AIN preporuka, te auditi: Lučka uprava Slavonski Brod, Luka Zadar d.d., Adriatic Tank Terminal d.o.o., Adria Transport Croatia d.o.o., HŽ Cargo d.o.o., HŽ Infrastruktura d.o.o., Jadranska Vrata d.d., Lučka uprava Ploče, North Adriatic Rail d.o.o., SŽ Tovorni promet d.o.o. i Rail Factory d.o.o.

U području nadzora prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava upravljanjem i regulacijom prometa u predmetnoj godini obavljano je ukupno 194 razna nadzora čime su obuhvaćeni infrastrukturni prometno upravljački podsustavi u kolodvorima: Vinkovci, Nova Gradiška, Virovitica, Ogulin, Moravice kao i dionice pruge: Zagreb Glavni kolodvor - Karlovac, Zagreb Glavni kolodvor - Brdovec, Dugo Selo - Koprivnica, Zaprešić - Savsko Marof, Zaprešić - Zabok, Pula - Vodnjan, Sesvete - Dugo Selo, Dugo Selo - Slavonski Brod, Zagreb Glavni kolodvor – Sisak.

VIII Nadzor ECM-a i radionica za održavanje željezničkih vozila

Prioriteti nadzora određeni su prema temeljnim načelima Strategije nadzora željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj za period 2025.-2026. godine, odnosno utvrđenim općim rizicima u željezničkog sustava.

U skladu s Provedbenom Uredbom Komisije (EU) 2019/779 i propisanih zahtjeva, Agencija za sigurnost željezničkog prometa provela je audite kod ovlaštenih subjekata nadležnih za održavanje (ECM) i radionice (funkcije F4) tijekom 2025. godine: INA Industrija nafte d.d. Zagreb (ECM), TŽV Gredelj d.o.o. Zagreb, Rail Factory d.o.o. Čakovec (F4), HŽ Putnički prijevoz d.o.o. Zagreb (ECM), ENNA Transport, Zagreb (ECM), Đuro Đaković - Strojna obrada d.d. Slavonski Brod (F4), HŽ Cargo d.o.o. Zagreb (ECM), Altpro d.o.o. Zagreb (F4), TSŽV d.o.o. Zagreb (F4), Končar – El. vozila d.d. Zagreb (F4), Pružne građevine d.o.o. Zagreb (F4), HŽ Infrastruktura d.o.o. Zagreb (F4), OV - Održavanje vagona d.o.o. Zagreb (F4).

Ukupno je provedeno 14 audita ECM/F4.

IX Nadzor sustava upravljanja sigurnošću

U skladu s Delegiranom Uredbom Komisije (EU) 2018/761 i propisanih zahtjeva, Agencija za sigurnost željezničkog prometa provela je 16 audita sustava upravljanja sigurnošću (SMS) kod željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture tijekom 2025. godine:

Upravitelji infrastrukture:

1. HŽ Infrastruktura d.o.o.,
2. Luka Slavonski Brod d.o.o.,
3. Luka Jadranska Vrata d.o.o.,
4. Luka Zadar d.o.o.,
5. Luka Ploče d.o.o.,
6. Luka Adriatic Tank Terminal d.o.o.

Željeznički prijevoznici:

1. Adria Transport Croatia d.o.o.,
2. HŽ Cargo d.o.o.,
3. HŽ Putnički prijevoz d.o.o.,
4. ČD Cargo Adria d.o.o.,
5. Transagent Rail d.o.o.,
6. Rail & Sea d.o.o.,
7. Ten Rail d.o.o.,
8. Rail Cargo Carrier-Croatia d.o.o.,
9. Enna Transport d.o.o.,
10. North Adriatic Rail d.o.o.,
11. Inrail SPAd.o.o.,
12. SŽ Tovarni promet d.o.o..

X Centri za osposobljavanje strojovođa - sustavi upravljanja kvalitetom (QMS)

Prioriteti nadzora određeni su prema temeljnim načelima Strategije nadzora željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj za period 2025.-2026. godine, odnosno utvrđenim općim rizicima u željezničkom sustavu.

U skladu sa Zakonom o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava, te Odlukom Komisije (2011/765/EU) od 22. studenoga 2011. o kriterijima za priznavanje centara za osposobljavanje strojovođa, provedeni su auditi sustava upravljanja kvalitetom u centrima za osposobljavanje strojovođa tijekom 2025. godine: Centar za osposobljavanje strojovođa Učilišta Studium i Centar za osposobljavanje strojovođa Tehnička škole Zagreb

XI Protupožarne aktivnosti

Prioriteti nadzora vezani za provedbu posebnih mjera zaštite od požara koje su od posebnog interesa Vlade Republike Hrvatske određeni su prema temeljnim načelima Strategije nadzora željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj za period 2025.-2026. godine, odnosno utvrđenim općim rizicima prema Prilogu I Strategije: A.1.1. – incidenti i nesreće zbog lošeg održavanja pružnog pojasa, A.1.3. – incidenti i nesreće zbog nepravilnosti uslijed neodržavanja i/ili oštećenja pruge, D.1.1. – rizici povezani s prijevozom opasnih tvari, A.5.1. i A.5.2. – tehnički rizici vezani uz vučna vozila.

Pojačani nadzori tijekom protupožarne sezone bili su usmjereni na: kontrolu stanja pružnog pojasa, provedbu posebnih mjera zaštite od požara, tehničku ispravnost vučnih i vučenih vozila, raspoloživost i ispravnost protupožarne opreme, organizacijske mjere prijevoznika i upravitelja infrastrukture. Provedenim nadzorima nije utvrđeno postojanje kritičnih nepravilnosti koje bi zahtijevale obustavu prometa, međutim utvrđena je potreba za nastavkom pojačanih sezonskih nadzora na područjima povećane požarne ugroženosti.

Temeljem Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2025. godini (Zaključak Vlade RH KLASA: 022-03/25-07/38, URBROJ: 50301-29/23-25-2, od 27. veljače 2025.), a sukladno Planu i programu posebnih mjera zaštite od požara u HŽ Infrastrukturi d.o.o. za 2025. godinu i planovima i programima posebnih mjera zaštite od požara pojedinih željezničkih prijevoznika, tijekom godine (posebno u razdoblju od 01. lipnja do 30. rujna) su obavljani nadzori koji su uključivali dodatne preglede vučnih i vučenih vozila u prometu, provjere održavanja vozila te provjere ispunjavanja obveza iz plana od strane HŽ Infrastrukture. U tom periodu sveukupno je obavljeno 51 inspekcijskih nadzora nad 14 subjekata željezničkog prometa na 29 lokacija (kolodvoru, dionici, pogonu).

Inspekcijski nadzor protupožarnih mjera u prometu obavljen je nad željezničkim prijevoznicima ili posjednicima vučnih i vučenih vozila: HŽ Putnički prijevoz d.o.o., HŽ Cargo d.o.o., Rail Cargo Carrier-Croatia d.o.o., ENNA Transport d.o.o., Rail & Sea d.o.o., Train Hungary d.o.o., Slovenske železnice – Tovorni promet d.o.o., Transagent d.o.o., Kombinirani prijevoz d.o.o., InRail d.o.o., INA Industrija nafte d.d.

Inspekcijski nadzor sukladno Programu aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za RH u 2025. obavljen je i kod ovlaštenog održavatelja vučnih vozila TSŽV, u radionicama u Kninu, Splitu, Puli, Varaždinu i Rijeci.

Tijekom provedbe posebnih mjera zaštite od požara u 2025. godini na vučnim i vučenim vozilima u tijeku prometa nadzor je proveden u kolodvorima odnosno stanicama Knin, Solin, Ploče, Split, Split - Predgrađe, Šibenik, Rijeka, Rijeka Brajdica, Opatija - Matulji, Šoići, Škrlevo i Pula.

U cilju kontrole i nadzora provedbe aktivnosti vezanih uz mjere sprječavanja nastanka požara na prugama visoke požarne ugroženosti, a sukladno Planu i programu posebnih mjera, od upravitelja infrastrukture HŽ infrastruktura d.o.o. tražena je dokumentaciju koja se odnosi na obavljanju aktivnosti i pripadajućih mjere na području PRJ Jug i PRJ Zapad. Provedeni su slijedeći inspekcijski nadzori:

- Inspekcijski nadzor provođenja mjera zaštite od požara u HŽ Infrastrukturi d.o.o. - Područna radna jedinica (PRJ) Jug
- Inspekcijski nadzor provođenja mjera zaštite od požara u HŽ Infrastrukturi d.o.o. - Područna radna jedinica (PRJ) Zapad
- Inspekcijski nadzor kolodvora Ploče u km 193+152 pruge za međunarodni promet M304 DG - Metković – Ploče vezano uz provedbu mjera zaštite od požara
- Inspekcijski nadzor kolodvora Solin u km 319+163 pruge za međunarodni promet M604 Oštarije – Knin - Split vezano uz provedbu mjera zaštite od požara
- Inspekcijskom nadzor kolodvora Pula u km 121+790 pruge za regionalni promet R101 DG – Buzet -Pula vezano uz provedbu mjera zaštite od požara
- Inspekcijski nadzor teretnih vagona u tijeku prometa u kolodvoru Split - Solin; Nadzor protupožarnih mjera prijevoznika HŽ Cargo
- Inspekcijski nadzor teretnih vagona u tijeku prometa u kolodvoru Ploče; Nadzor protupožarnih mjera prijevoznika ENNA Transport.

Inspekcijski nadzor putničkih vagona u tijeku prometa u kolodvoru Split Predgrađe i nadzor protupožarnih mjera prijevoznika HŽ Putnički prijevoz.

8. Primjena zajedničkih sigurnosnih metoda (CSM)

8.1. Sustav upravljanja sigurnošću

Sudionici željezničkog sustava (upravitelji infrastrukture, željeznički prijevoznici) moraju shvatiti i utvrditi potrebe poboljšanja svojih sustava upravljanja sigurnošću (SMS-a) na temeljima principa upravljanja rizicima, kulture sigurnosti, razvoja sustava upravljanja na principima QMS-a (Planiraj-Provedi-Provjeri-Poboljšaj; u daljnjem tekstu: 4P), primjene tehničkih specifikacija interoperabilnosti te podržavanja uvođenja jedinstvenog sustava Europskih željeznica kroz pripremu za uvođenje 4. željezničkog paketa.

Nadzor sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika uključuje:

- nadgledanje je li primjena SMS-a kod željezničkog prijevoznika ili upravitelja infrastrukture učinkovita - ispunjavaju li ti subjekti sve obveze koje su preuzeli nakon izdavanja odgovarajućeg rješenja za jedinstvenu potvrdu o sigurnosti ili uvjerenja o sigurnosti;
- nadgledanje primjenjuju li željeznički prijevoznici ili upravitelji infrastrukture ispravno relevantne zajedničke sigurnosne metode (CSM-ove), kao što je primjena zajedničkih sigurnosnih metoda za upravljanje rizicima sukladno Uredbi (EU) 402/2013 i kontrola sukladno Uredbi (EU) 1078/2012 kroz svoje sustave upravljanja sigurnošću, uključujući slučajeve kada je željeznički prijevoznik ili upravitelj infrastrukture ujedno i (ECM) vlastitih vozila koji nije ovlašten u skladu s Uredbom o ECM-u;
- nadgledanje jesu li sastavni dijelovi interoperabilnosti usklađeni s osnovnim zahtjevima iz članka 8. Direktive (EU) 2016/797 kroz SMS željezničkog prijevoznika ili upravitelja infrastrukture;
- nadgledanje jesu li i u kojoj mjeri uspostavljeni zajednički sigurnosni ciljevi (CSI) kako bi se lakše upravljalo sa rizicima i osiguralo sigurno upravljanje aktivnostima unutar SMS-a.

8.2. Procjena rizika

Razvoj i unapređenje sigurnosti željezničkog sustava potrebno je temeljiti na principu upravljanja rizicima. U narednom razdoblju Agencija će i dalje usmjeravati vlastite procese (posebno kroz inspekcijski nadzor), a sukladno tome i procese upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika, te ECM-a (kroz redovite nadzore i održavanja sustava upravljanja sigurnošću - SMS) prema ovome pristupu.

U cilju utvrđivanja prioriteta i opsega nadzora, Agencija kontinuirano procjenjuje opće rizike unutar željezničkog sustava u suradnji sa željezničkim sektorom - prvenstveno s upraviteljem

infrastrukture, željezničkim prijevoznicima, subjektima nadležnim za održavanje (ECM), te s ostalim dionicima željezničkog sustava kao što je industrija, njihovi dobavljači i slično.

Agencija u sklopu procjene rizika primjenjuje zajedničku sigurnosnu metodu za vrednovanje i procjenu rizika sukladno Uredbi (EU) 402/2013 te utvrđuje specifične metode i tehnike za utvrđivanje rizika.

Agencija zajedno sa željezničkim sektorom usuglašava opće rizike koji su sastavni dio Strategije nadzora, a vezano za: hazarde (pojave i događaje), njihove posljedice (koje se odnose na sigurnosne aspekte - sigurnosne indikatore), učestalost i ozbiljnost posljedica hazarda, razinu procijenjenih rizika, sigurnosne zahtjeve i ispunjavanje sigurnosnih ciljeva te utvrđivanje opsega i prioriteta nadzora u narednom periodu

Elementi programa Strategije zahtijevaju posebnu brigu i napore kod provedbe i održavanja SMS-a, u sklopu promicanja kulture sigurnosti, osposobljavanja za upravljanje/procjenu rizika te praktičnu provedbu *Uredbe komisije (EU) o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za vrednovanje i procjenu rizika* (Uredba (EU) 402/2013).

Uzimajući u obzir Strategiju nadzora i analizu rizika temeljem svih raspoloživih podataka dobivenih unutar željezničkog sustava, Agencija daje ocjenu područja općih rizika kao polazište za određivanje prioriteta nadzora, kako slijedi:

a. Nadzor sustava upravljanja sigurnošću, ocjena rizika i prioriteta nadzora

Nadzor koji provodi Agencija usmjerava se na ključna područja važnosti i prioritete koji su određeni na temelju procjene rizika, tako da Agencija u tom smislu:

- utvrđuje opće rizike u nacionalnom željezničkom sustavu te prepoznaje koji su od njih najvažniji tj. rangira ih prema prioritetu;
- utvrđuje sve relevantne podatke i dokaze unutar SMS-a željezničkog prijevoznika/upravitelja infrastrukture o učinkovitosti upravljanja rizicima s kojima se oni suočavaju, kao i kod subjekata nadležnih za održavanje (ECM) i centara za osposobljavanje strojovođa;
- osigurava osoblje sposobno za provedbu nadzora SMS-a i ocjenu rizika, a temeljem uspostavljenog sustava upravljanja kompetencijama;
- utvrđuje i analizira informacije iz različitih izvora informacija o sigurnosti željezničkog sustava potrebne za prosudbu radi donošenja odluka na temelju procjene rizika;
- donosi kvalitetna obrazloženja za svoje odluke (na temelju procjene rizika) o tome što se nadzire, što ne i koji su prioriteti;
- uzima u obzir i druge relevantne informacije za nadzor (osim onih na temelju procjene rizika), a naročito one koji se temelje i na prijavama građana,
- utvrđuje prioritete nadzora (i učestalost nadzora) kod upravitelja infrastrukture / željezničkih prijevoznika/ECM-a/centara, a posebno kada se traži pojačan nadzor neposredno

nakon izdavanja uvjerenja o sigurnosti/jedinstvene potvrde o sigurnosti ili nakon istražnih postupaka.

Utvrđivanjem rizika moguće je donositi proporcionalne i ciljane odluke o tome što nadzirati i kako to najbolje činiti. Pored toga, razumijevanje rizika omogućuje Agenciji da što učinkovitije razmjenjuje informacije sa susjednim tijelima nadležnima za sigurnost (NSA-ima) po pitanju sigurnosti željezničkog sustava te da se u tom sklopu razmotre poboljšanja koja se mogu postići uz raspoloživa financijska sredstva. Razumijevanje sigurnosnih ciljeva početna je točka za sve pojedinačne nadzore kao i razradu mjesečnih i godišnjih planova inspekcijskih nadzora.

Agencija kod procjene općih rizika vodi računa da se ovi rizici previše ne razlikuju od onih rizika koje je utvrdio nacionalni upravitelj infrastrukture (HŽ Infrastruktura d.o.o.), a prema potrebi i ostali sudionici u željezničkom sustavu. Ukoliko se utvrdi da u tom pogledu postoje znatna odstupanja, Agencija će preispitati svoju Strategiju nadzora i provesti ponovnu procjenu rizika (minimalno tijekom godišnjeg preispitivanja Strategije). Očekuje se da upravitelj infrastrukture i Agencija imaju slično shvaćanje razine ukupnog rizika na razini nacionalnog željezničkog sustava.

Za ocjenu sposobnosti različitih subjekata/organizacija u željezničkom sustavu (prijevoznika/upravitelja infrastrukture/ECM-a) za upravljanje rizicima važno je da Agencija može putem nadzora utvrditi koliko su učinkoviti sustavi upravljanja sigurnošću u nadziranim organizacijama. U tom cilju Agencija će kroz svoj sustav upravljanja kompetencijama osigurati zapošljavanje obučanih i sposobnih inspektora i osoblja koje provodi nadzor/audite SMS-a sukladno zahtjevima kako je utvrđeno člankom 6. Uredbe (EU) 2018/761.

b. Željeznička vozila

U sklopu nadzora SMS-a i inspekcijskog nadzora potrebno je posebnu pozornost usmjeriti na vozila koja su starija preko 30 godina i pri kraju su životnog vijeka. Elementi Programa nadzora zahtijevaju posebnu pažnju i adekvatan nadzor rizika (detaljnije procjene rizika od strane željezničkih prijevoznika/upravitelja infrastrukture). Održavanje starih vozila traži i potrebna poboljšanja i odgovarajuće modernizacije – rekonstrukcije koje moraju biti kvalitetno planirane, o čemu Agencija mora imati pravovremena saznanja kako bi se na vrijeme utvrdili i proveli svi potrebni postupci odobrenja za puštanje u uporabu/stavljanje na tržište takvih vozila.

U sklopu ovog elementa posebno je potrebno voditi računa o postupcima održavanja vozila koje provodi ECM, a posebno kroz sustavne nadzore od strane Agencije kao i dosljedne primjene regulative kod certificiranja novih i održavanja postojećih ECM-a.

c. Infrastrukturni podsustavi

Značajan dio infrastrukturnih podsustava zahtijeva veliku pozornost u pogledu tekućeg održavanja i zamjene zastarjele opreme. Elementi Programa nadzora i dalje zahtijevaju poseban fokus nadzor glede tekućeg održavanja i zamjene zastarjele opreme, pogotovo za relativno velik broj nezaštićenih željezničko-cestovnih prijelaza u razini (u nastavku: ŽCP).

Posebnu pozornost kod ovog elementa Strategije treba biti na procjenama rizika postojećih ŽCP-a te dosljednoj primjeni sigurnosnih zahtjeva za njihovo puštanje u uporabu sukladno Zakonu i ostaloj sigurnosnoj regulativi. Upravitelj infrastrukture mora kroz svoj SMS utvrditi sve sigurnosne aspekte prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava i njegovih sastavnih dijelova, a posebno utvrditi jasnu strategiju održavanja postojećih i uvođenja novih ŽCP-a.

U sklopu ovog prioriteta Agencija će, u sklopu izdavanja odobrenja za puštanje u uporabu, biti fokusirana na dosljedno ispunjavanje svih sigurnosnih zahtjeva za rekonstruirane podsustave i/ili njihove dijelove, što se naročito odnosi na neovisne sigurnosne analize sklopova i dijelova koji se ugrađuju u ŽCP-e (posebno vezano za sigurnosnu integraciju ŽCP-a rekonstruiranih na temeljima starih sklopova/dijelova uz integraciju novih sastavnih dijelova/sklopova) što se dokazuje s neovisnim „EZ“ potvrđama o sukladnosti koje izdaju neovisna tijela (DeBo/NoBo).

d. Subjekti nadležni za održavanje (ECM)

Kada starost željezničkog vozila prelazi 30 godina, što ne bi trebalo predstavljati sigurnosni problem dokle god je vozilo održavano na način da su svi povezani rizici pod kontrolom i nadzorom, elementi Programa nadzora zahtijevaju posebnu pažnju oko nadzora radionica vezano za održavanje starih vozila te funkcija održavanja sukladno Uredbi (EU) br. 2019/779¹⁶ kao i iskustva oko primjene zajedničke sigurnosne metode prema Uredbi (EU) 1078/2012¹⁷.

e. Zajednički sigurnosni pokazatelji (CSI)

Agencija je, sukladno Zakonu, obvezna svake godine u sklopu Godišnjeg izvješća dostaviti Vladi, između ostalog, i podatke o zajedničkim sigurnosnim pokazateljima temeljem izvješća o sigurnosti upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika.

Elementi Programa nadzora zahtijevaju posebnu pažnju glede svakog od iskazanih pokazatelja u pogledu određivanja korektivnog djelovanja i unapređivanja SMS-a kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika. U sklopu toga posebno je potrebno u sklopu nadzora SMS-a djelovati na razvoj i unapređenje nacionalnih pokazatelja. Sigurnosni pokazatelji važan su element sigurnosnih mjerenja i iskazivanja stanja sigurnosti te ostvarenja sigurnosnih ciljeva unutar SMS-a. Agencija se treba posebno oslanjati na predkazivače nesreća kod donošenja odluka utemeljenih na procjenama rizika kod svih subjekata nadzora.

¹⁶ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/779 od 16. svibnja 2019. o utvrđivanju detaljnih odredbi o sustavu izdavanja ovlaštenja subjektima nadležnima za održavanje vozila na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 445/2011 (Tekst značajan za EGP.); OJ L 139 I, 27.5.2019, p. 360–389

¹⁷ Uredba Komisije (EU) br. 1078/2012 od 16. studenoga 2012. o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za kontrolu koju će primjenjivati željeznički prijevoznici i upravitelji infrastrukture nakon izdanog rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom i rješenja o sigurnosti za obavljanje usluga željezničkog prijevoza te subjekti nadležni za održavanje Tekst značajan za EGP; OJ L 320, 17.11.2012, p. 8–13

8.3. Postupak nadzora prema rizicima u 2025. godini

Nadzor koji je provodila Agencija usmjeravao se na ključna područja važnosti i prioritete koji su određeni na temelju procjene rizika, tako da je Agencija u tom smislu:

- utvrdila opće rizike u nacionalnom željezničkom sustavu te prepoznala koji su od njih najvažniji tj. rangirala ih je prema prioritetu;
- utvrdila sve relevantne podatke i dokaze unutar SMS-a željezničkog prijevoznika/upravitelja infrastrukture o učinkovitosti upravljanja rizicima s kojima se oni suočavaju, kao i kod subjekata nadležnih za održavanje (ECM) i centara za osposobljavanje strojovođa;
- osigurala provedbu nadzora SMS-a i ocjenu rizika temeljem uspostavljenog sustava upravljanja kompetencijama;
- utvrdila i analizira informacije iz različitih izvora informacija o sigurnosti željezničkog sustava potrebne za prosudbu radi donošenja odluka na temelju procjene rizika;
- donosila kvalitetna obrazloženja za svoje odluke (na temelju procjene rizika) o tome što se nadzire, što ne i koji su prioriteti;
- uzimala u obzir i druge relevantne informacije za nadzor (osim onih na temelju procjene rizika), a naročito one koji se temelje i na prijavama građana,
- utvrdila prioritete nadzora (i učestalost nadzora) kod upravitelja infrastrukture/željezničkih prijevoznika/ECM-a/centara, a posebno kada se traži pojačan nadzor neposredno nakon izdavanja uvjerenja o sigurnosti/jedinstvene potvrde o sigurnosti ili nakon istražnih postupaka.

Temeljem analize rizika donosile su se proporcionalne i ciljane odluke o tome što nadzirati i kako to najbolje činiti. Pored toga, razumijevanje rizika omogućilo je Agenciji da što učinkovitije razmjenjuje informacije sa susjednim tijelima nadležnima za sigurnost (NSA-ima) po pitanju sigurnosti željezničkog sustava.

8.4. Sudjelovanje i implementacija EU projekata

Sudjelovanje u EU projektima poglavito se odražava kroz aktivnosti odobrenja za puštanje strukturnih podsustava u uporabu projektiranih i izvedenih od strane upravitelja infrastrukture, a financiranih sredstvima EU.

9. Kultura sigurnosti

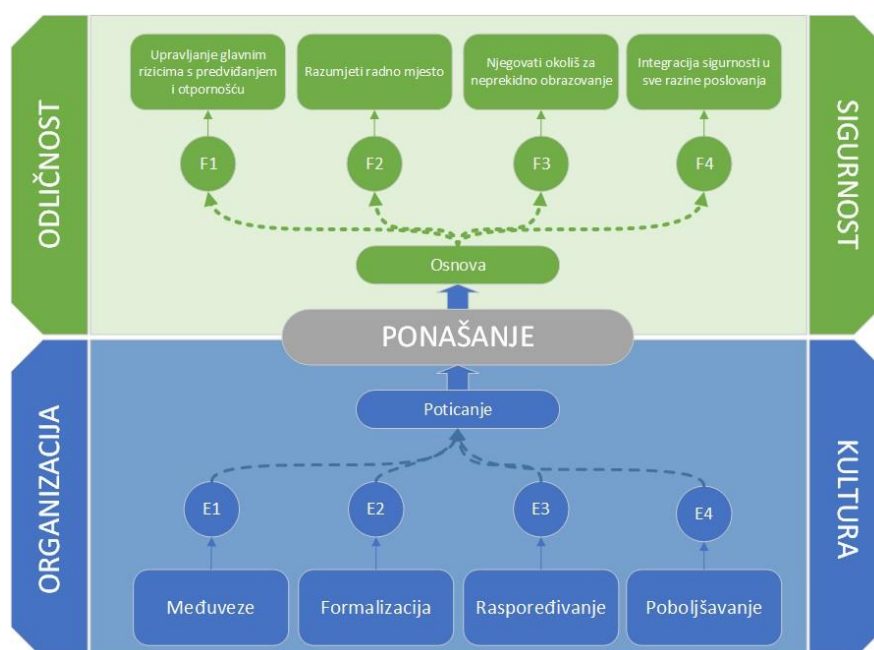
9.1. Razvoj sigurnosne kulture

ASŽ je u proteklom periodu poticala i pratila razvoj sigurnosne kulture unutar sektora, prvenstveno kod upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika i subjekata nadležnih za održavanje (ECM). Model za koji se zauzimamo je onaj koji je utvrdila i promovira ERA.

Model razvoja kulture sigurnost (Slika 6) se sastoji od dvije komponente: temelja željezničke sigurnosti, koji mora biti ispunjen od strane dionika željezničkog sustava kako bi održavao sigurnost i osigurao njezinu provedbu i stvaratelja tj. poticatelja kulture, koji oblikuju i kreiraju organizacijsku kulturu.

Temelji sigurnosne kulture predstavljaju pet sveobuhvatnih principa, zasnovanih na karakteristikama željezničkog sektora i na postojećoj kulturi sigurnosti – (F1) upravljanje glavnim rizicima s predviđanjem i otpornošću, (F2) razumjeti radno mjesto, (F3) njegovati okoliš za neprestano obrazovanje i (F4) integracija sigurnosti u sve razine poslovanja.

Temelji željezničke sigurnosti oslanjaju se na principu ergonomije aktivnosti, koja razlikuje zadatak (propisani rad: očekivani rezultati na osnovi definiranih uvjeta) od aktivnosti (učinak – efektivan rad: uočeni rezultati na osnovi realnih uvjeta). Aktivnosti se pažljivo planiraju na način da se predviđaju štetne situacije.

Slika 6 – Model razvoja kulture sigurnosti

Potrebna je ljudska fleksibilnost i kreativnost kako bi se suprotstavili neočekivanim situacijama i kako bi održali funkcioniranje sustava.

Organizacijska kultura razvija se kroz različite elementarne aktivnosti unutar organizacije. Razlikujemo četiri poticatelja – stvaratelja kulture, koji oblikuju organizacijsku kulturu, kroz (E1) interaktivni pristup, gdje sudionici realizacije kulture na svim organizacijskim razinama izmjenjuju mišljenja kroz formalni i neformalni dijalog, potičući pri tome međusobno uvažavanje i usklađivanje, sporazumijevanje i očekivanja. Na temelju takvog razumijevanja sigurnosti, organizacija kreće u (E2) formalizaciju kroz distribuciju zadataka, uloga i odgovornosti, opisivanje procedura i pravila. Na (E3) razini raspoređivanja (širenja) organizacijskih ciljeva kulture, pravila i procedure se provode kroz razne forme informacija i obrazovanja. Kroz (E4) poboljšanja, organizacija će neprestano poboljšavati kulturu sigurnosti na svim razinama.

9.2. Inicijativa sigurnosne kulture

U proteklom periodu ASŽ je tijekom nadzora sustava upravljanja sigurnošću kod svih dionika u željezničkom sektoru imala poseban fokus na promociji sigurnosne kulture i provedbi odgovarajućeg modela sigurnosne kulture s obzirom na regulatorne obveze u kontekstu 4. željezničkog paketa.

ANNEX: Progress with Interoperability

1. Lines excluded from the scope of IOP/SAF Directive (end of year)

1a	Length of lines excluded from the scope of application of the IOP Directive [km]	0
1b	Length of lines excluded from the scope of application of the SAF Directive [km]	0

2. Length of new lines authorized by NSA (during the reporting year)

2a	Total length of lines [km]	0
----	----------------------------	---

3. PRM adapted stations (end of year)

3a	PRM TSI compliant railway stations	2
3b	PRM TSI compliant railway stations - partial TSI compliance	0
3c	Accessible railway stations	0
3d	Other stations	0

4. Train driver licenses (end of year)

4a	Total number of valid European licenses issued in accordance with the Directive 2007/59/EC (as amended)	522
4b	Number of newly issued European licenses (first issuance)	398

5. Number of vehicles authorised under the interoperability Directive (EU) 2016/797 (during the reporting year)

5a	First authorisations (article 14(1)(a) Regulation (EU) 2018/545) - total	0
5aa	Freight wagons	0
5ab	Passenger coaches	0
5ac	Thermal or electric traction units	0
5ad	Self-propelling thermal or electric passenger trains	2
5ae	Special vehicles/OTM	0
5b	Renewed vehicle type authorisations (article 14(1)(b) Regulation (EU) 2018/545) - total	0
5ba	Freight wagons	0
5bb	Passenger coaches	0
5bc	Thermal or electric traction units	0
5bd	Self-propelling thermal or electric passenger trains	0
5be	Special vehicles/OTM	0
5c	Extended area of use authorisations (article 14(1)(c) Regulation (EU) 2018/545) - total	0
5ca	Freight wagons	0
5cb	Passenger coaches	0
5cc	Thermal or electric traction units	0
5cd	Self-propelling thermal or electric passenger trains	0
5ce	Special vehicles/OTM	0
5d	New authorisations (article 14(1)(d) Regulation (EU) - total	0
5da	Freight wagons	0
5db	Passenger coaches	0

5dc	Thermal or electric traction units	0
5de	Self-propelling thermal or electric passenger trains	0
5df	Special vehicles/OTM	0
5e	Authorisations in conformity to type (article 14(1)(e) Regulation (EU) - total	0
5ea	Freight wagons	0
5eb	Passenger coaches	0
5ec	Thermal or electric traction units	0
5ee	Self-propelling thermal or electric passenger trains	7
5ef	Special vehicles/OTM	1

6. ERTMS equipped vehicles (total fleet, end of year)

6a	Tractive vehicles including trainsets equipped with ERTMS Level 1	0
6b	Tractive vehicles including trainsets equipped with ERTMS Level 2	2
6c	Tractive vehicles including trainsets – no ERTMS installed	8

7. Number of NSA staff (full time equivalent employees) by the end of year

7a	FTE staff involved in safety certification	2
7b	FTE staff involved in vehicle authorization	3
7c	FTE staff involved in supervision	7
7d	FTE staff involved in other railway-related tasks	5

Klasa: **001-02/26-04/02**

Urbroj: **387-02/02-26-02**

Agencija za sigurnost željezničkog prometa

Croatian Railway Safety Agency

Radnička cesta 39 | HR-10000 | Zagreb | Croatia |